

ZAANS WELKOM

ZAANS.NL

14 EROPUIT MET DE KIDS
Klimmen, zwemmen en meer!

26 WANDELINGEN VOL VERHALEN
De Zaanstreek vroeger en nu

36 PLATTEGROND ZAANSTREEK
De highlights uit de omgeving

*Hier moet
je zijn*

VVV ZAANSTORE

Informatiepunt en dé plek voor Zaanse cadeaus.

Dit magazine staat boordevol tips om de Zaanstreek te ontdekken. Liever persoonlijk advies? Onze collega's in de Zaanstore helpen je graag op weg. En terwijl je er bent, neem meteen iets typisch Zaanse mee: van lokale lekkernijen tot ambachtelijke producten.
Stadhuisplein 96, Zaandam

Scan de QR en krijg alvast een voorproefje van het assortiment.

GA OP PAD MET EEN GIDS (EN MIS NIKS)

De Zaanstreek heeft een heel eigen karakter en zit vol bijzondere verhalen. Wat op het eerste gezicht 'gewoon een fabriek' lijkt, blijkt ineens heel speciaal als je het verhaal erachter hoort. Over de mensen, het verleden, en hoe alles hier samenkomt. Ineens kijk je anders en ga je waarderen wat je ziet.

Wil je de streek écht leren kennen, dan is op pad gaan met een gids een aanrader. Gidsen kennen de streek op hun duimpje en nemen je met passie mee naar verborgen hofjes en sfeervolle straatjes, terwijl ze de meest bijzondere verhalen vertellen. Met een gids komt alles tot leven; je ontdekt de rauwe schoonheid van deze industriële en veelomvattende streek en gaat er net zoveel van houden als wij.

Via VVV Zaanstore boek je eenvoudig een rondleiding of krijg je meer informatie over de verschillende vaartochten.

Scan de QR voor meer informatie.

LIEVER ZELF OP ONTDEKKING?

Met de gratis audiotour ga je eenvoudig zelf op pad. Scan de QR-code en ontdek direct de verhalen in jouw omgeving. Je hebt geen app nodig; zorg er alleen voor dat je locatie op je telefoon aanstaat.

De tour leidt je langs zo'n 80 highlights door de hele Zaanstreek. Ideaal als je extra informatie wilt, maar liever je eigen tempo bepaalt.

Scan de QR voor de Look audiotour.

HIER MOET JE ZIJN!

Zaans.nl is dé plek voor alles wat er te doen is in de Zaanstreek. Of je nu op zoek bent naar een concert, expositie of gewoon wat inspiratie wil voor een dagje uit: hier moet je zijn!

Scan de QR code of kijk op [Zaans.nl/agenda](https://zaans.nl/agenda) → voor de complete uitagenda

ZAANS.NL

INHOUD

CULTUUR

- 6 “Inverdan” de metamorfose van Zaandam centrum
- 18 Cultuur op zijn Zaanse

HOUT EN AMBACHT

- 28 De unieke wereld van de eigenzinnige Zaanse molenaars
- 32 Houtje van de Zaanstreek?
- 34 Ambachtslieden van nu
- 38 Zaanse groen kleurrijk verleden

DOEN

- 10 Grote liefde voor eigen regionale historie
- 14 Eropuit met de kids
- 22 Op pad door de Zaanse Veenweide
- 26 Wandelingen vol verhalen
- 42 Het industriële Hembrugterrein

GENIETEN: MOOI EN LEKKER

- 24 De Zaanstreek smaakt naar meer
- 46 Winkelen in de Zaanstreek

INFO

- 36 Kaart: Highlights van de Zaanstreek
- 40 Het logo van Zaans.nl
- 49 Colofon

“INVERDAN” DE METAMORFOSE VAN ZAANDAM CENTRUM

Samen met de bekende stedenbouwkundige Sjoerd Soeters zette gemeente Zaanstad een enorme prestatie neer. “Inverdán” heet dit project op z’n Zaanse. Het centrumgebied ging vanaf 2008 volledig op de schop en kreeg een moderne, zeer Zaanse uitstraling. Wauw! Hier vertelt Soeters je over de ins- en outs.

Wie door het stationsgebied en winkelstraat De Gedempte gracht loopt in het centrum van Zaandam, zal bijna niet geloven dat het vijftien jaar geleden nog een weinig aantrekkelijk geheel was. De stad lag met zijn rug naar het station, met een troosteloze entree.

Een groot gedeelte is gesloopt en de sfeer van de nieuwbouw is nu totaal anders! Het centrum ontvangt je met open armen, als je vanaf het station boven de Provincialeweg langs de winkelstraat in loopt. Met het stadhuis en de opeengestapelde geveltjes van het Inntel Hotel als grootste blikvangers.

Eigenlijk zei je in eerste instantie nee, tegen de opdracht om het centrum van Zaandam aan te pakken. Waarom?

Soeters: ‘In 2000 werd ik gepolst voor de opdracht. Ik was op dat moment al tien jaar bezig met de binnenstad van Nijmegen. En met de kastelen van Den Bosch. Ik had toen een heel groot bureau, was te druk en met veel dingen tegelijk bezig. Toch wist hoofd stedenbouw van Zaanstad Gerrit Teders (de drijvende kracht achter Inverdán, red.) mij over te halen. Misschien wel omdat ik dacht: slechter dan deze bestaande binnenstad wordt het niet? Binnen de gemeente was enorme scepsis: hoe verantwoorden we de enorme uitgaven bij het publiek?’ Het ging om een totale investering van 800 miljoen euro. ‘Men begrijpt vooraf niet wat de impact en energie is die uitgaat van een vernieuwde binnenstad. Dat gaat voorbij alle verbeelding. Maar toenmalig burgemeester Ruud Vreeman kreeg het voor elkaar. En dwars door de economische crisis van 2010 heen is de nieuwe binnenstad gebouwd.’

INVERDAN, DE NAAM VAN HET STEDENBOUWKUNDIG PLAN

Eén van de meest typische Zaanse woorden is beslist inverdan. Wat zoveel betekent als: afwijkend gebouwd in de bebouwing, meer naar achteren. Maar we hebben er nog wel een paar. Zoals? Een glop, dat is stukje onbebouwd land tussen de bebouwing. Officieel gezegd: een onderbreking in een gesloten rij. Of wat te denken van een overtuin? Dat is een tuin die los van de bewoning ligt, gescheiden door een sloot of een passerende weg.

‘STEDENBOUW IS EEN SCHUIFSPELLETJE, MET BESLISSINGEN OP ALLE NIVEAUS’

Waar ben je zelf het meest trots op?

‘Dat we steeds met iedereen – ontwikkelaars, woningcorporaties, ambtenaren – samen aan een ronde tafel de verschillende ideeën en visies verwerkten in tekeningen. Ondanks vooroordelen over en weer. We hebben wel honderden tekeningen gemaakt, steeds weer met aanpassingen. Het is een schuifspelletje. Je moet beslissingen nemen op alle niveaus: het uiterlijk en de hoogte van de bebouwing, aanleg en onderhoud van de openbare ruimte, het aantal parkeerplaatsen, et cetera. Ik noemde mezelf dan ook geen voorzitter, maar tekenend secretaris.’

Wat is het beste gelukt?

‘Dat de doorbloeding van het winkelgebied in meerdere richtingen stroomt. Het centrum ontwikkelde zich na de Tweede Wereldoorlog vooral aan de oostkant, vlak langs de Zaan. De toegang van het centrum vanaf de kant van de Provincialeweg en het station, was levenloos. Door de buiging over het spoor en de Provincialeweg te maken, zijn de circa vierduizend woningen daar directer verbonden met het centrum. Er is nu een winkelgebied ontstaan dat tussen twee brongebieden ligt. De oostkant bij de Zaan waar het traditionele centrum was en de buiging met het station en de grote parkeergarage daarbij. Daarnaast is het Inntel Hotel,

met de gestapelde gevels, een internationaal architectuur icoon, een wereldwijde attractie. Elke dag zie je toeristen foto's en selfies maken bij het gebouw. Door deze ingrepen is de samenstelling van het winkelend publiek veranderd. Het centrum is nu een gebied waar mensen met plezier heen gaan en ook verblijven.'

Vergeet de "ontdempte" Gedempte Gracht niet, met het gemetselde muurtje erlangs, waar mensen recreatief plaatsnemen!

'Ja, het muurtje. Dat is ontstaan omdat we gras aan de zonkant bedachten. Door dat schuin op te laten lopen, ziet het groene vlak er groter uit, als je ernaar kijkt vanaf de overkant van de gracht. Daar was dus een muurtje nodig om de grondpartij op te vangen. Dat mensen dat muurtje gebruiken om op te zitten, is een ontwikkeling van jaren geweest. Winkelen is niet meer het belangrijkste op de Gedempte Gracht, het is langzamerhand een verblijfsgebied geworden. Je wilt daar onderdeel van de samenleving zijn. En dat moet leuk zijn. De horecavoorzieningen en de bioscoop met zes zalen spelen daar ook een belangrijke rol bij.'

DE GEVELS VAN HET STADHUIS

Het stadhuis is ontworpen als een aaneenschakeling van een aantal grote Zaanse huizen. Kenmerkend voor Zaanse houten huizen is de typische gevelarchitectuur: de houten gevels zijn zeer plat en geschilderd in allerlei groentinten, met witte lijsten, ramen en krullen. Ook het nieuwe stadhuis is gevelarchitectuur in groen en wit. Een ander kenmerk van Zaanse huizen zijn allerlei stijlen en elementen uit verschillende tijden. Dat is hier ook gedaan. De Zaanse huisjes en hun gevels zijn vaak interpretaties van wereldberoemde architectuur uit Italië en Frankrijk. Zo zijn in de gevels van het stadhuis internationaal vermaarde architecten als Rossi, Venturi, Piano, Pei en Natalini verwerkt.

Het oude C&A-gebouw is ook compleet gerestyled. Het was eerst een deprimerende kolos van betonplaten met kiezelsteen. Hoe is dat proces verlopen?

'De complete verdieping is eraf gehaald, in overleg met het vastgoedbedrijf van C&A. Ook de hele achterkant ging eraf. Vervolgens hebben we een schuurachtig volume ontwikkeld met meer kubieke meters. En de hele gevel is rondom typisch Zaanse, maar dan sterk vergroot.'

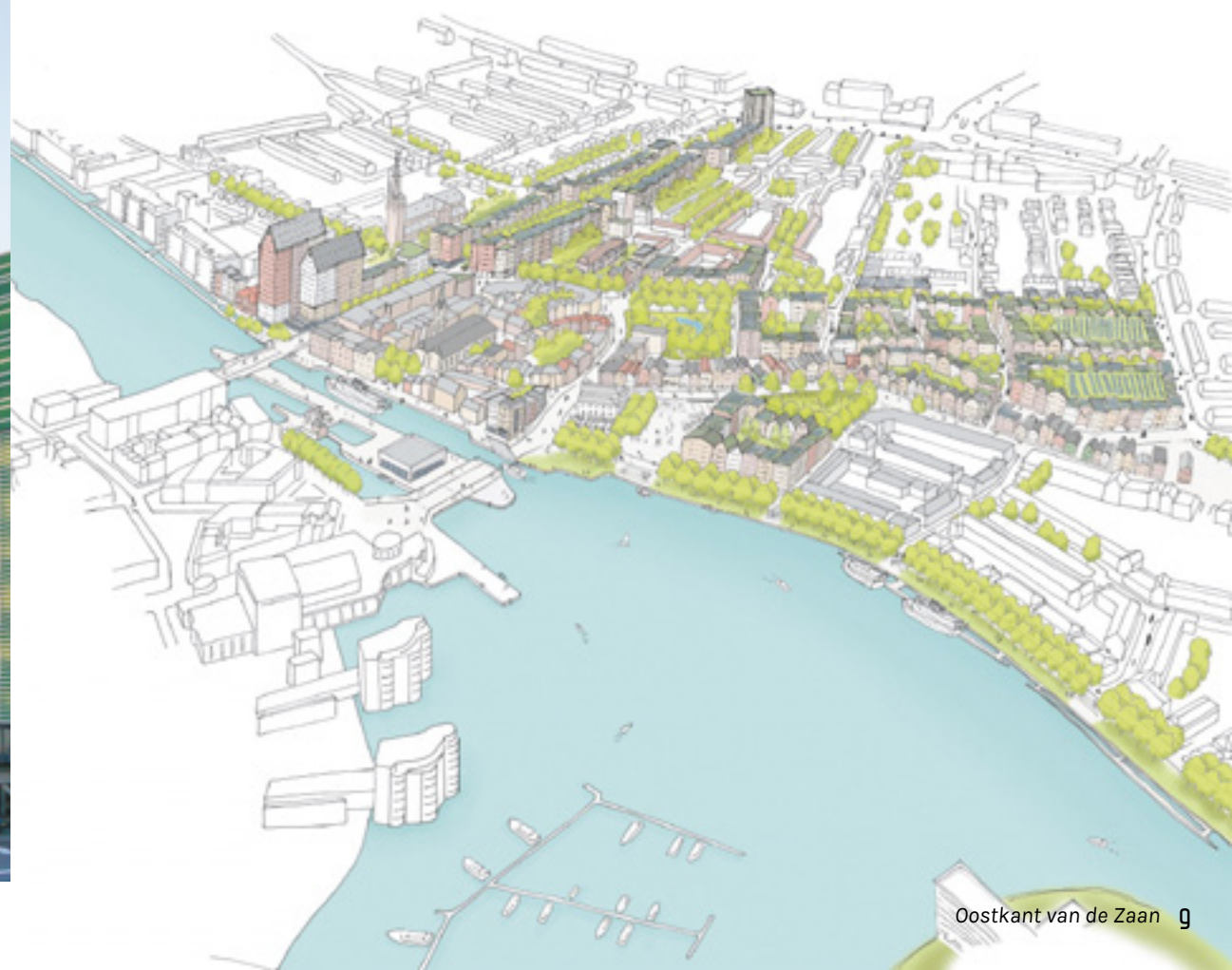
Dat was onderdeel van het stimuleren van mooiere, bestaande gevels. Heb je daar nog een voorbeeld van?

'Zeker, meerdere! Zoals Douglas parfumerie. De directeur belde mij op. Hij wilde de winkelloppervlakte verdubbelen via een naastgelegen pand, de betonnen grindplaten van de gevel verwijderen en daar één mooie

gevel tegen aan laten maken. Die heb ik ontworpen in de taaltraditie van de Zaanse houtbouw. En ook de nieuwe gevel van schoenwinkel Van Haren is een voorbeeld van nieuwe Zaanse houtbouw.'

Wanneer is het project helemaal klaar?

'Als ten eerste de Peperstraat aan de Oostkant ook volledig vernieuwd is, met een grote parkeergarage onder een met bomen beplante groene ruimte. Dat wordt het brandpunt voor winkelparkeren vanuit het Oosten. En als ten tweede het Noordsche bos tegenover het stadhuis bebouwd is; nu nog een grote fietsparkeerlocatie. Dan kan ook de vaart doorgetrokken worden naar de waterpartij voor het Inntel Hotel.' Kortom, nog een paar jaar geduld en dan zijn ook de laatste rafelranden compleet vernieuwd.

GROTE LIEFDE VOOR EIGEN REGIONALE HISTORIE

Waar kun je het mooiste erfgoed beleven?

Zaankanters zijn buitengewoon geïnteresseerd in de geschiedenis van hun eigen streek. Nergens liggen zoveel boeken over de eigen streekhistorie in een boekwinkel als bij Bruna in Zaandam. Dat goed georganiseerde enthousiasme gaat hand in hand met behoud van het eigen erfgoed. Er is veel moois te zien en beleven!

Door de hele Zaanstreek staan ruim honderd monumentale gebouwen. Van molens, pakhuizen, arbeiderswoningen en koopmanshuizen tot en met oude fabrieken. Heel bijzonder zijn ook de thee- en luchthuizen die rijke handelaren lieten bouwen in hun tuinen aan de Zaan. Daar ontvingen ze hun gasten. Je ziet ze vooral staan langs de Zaan tegenover de Zaanse Schans.

Zaanse Schans

In de jaren zestig ontstond het idee om molens en typische Zaanse huisjes en pakhuizen naar één plek te verplaatsen. Zo ontstond de Zaanse Schans, een typisch Zaanse buurtje anno 1850. Met originele eeuwenoude groene huisjes, stenen koopmanswoningen, pakhuizen en molens. Mensen vanuit de hele wereld vergapen zich aan dit typische Hollandse

tafereel, naast een waterrijke polder, aan de Zaan. Ze bezoeken molens, de klompenmakerij, de kaasmakerij en musea. Ook Zaankanters komen hier graag voor een wandelingetje, koffie, een pannenkoek bij restaurant De Kraai of heerlijke gerechten van restaurant De Walvis.

www.dezaanseschans.nl

Pakhuiswand Wormer

Eén van de mooiste voorbeelden van een hele reeks aaneengeschakeld industrieel erfgoed is de gedetailleerde pakhuiswand in Wormer. Hier werd vooral rijst opgeslagen. xruimten omgetoverd tot appartementen en fraaie kantoorruimten. Ook kun je eten en drinken bij Batavia 1894, inclusief terras aan de Zaan. Vlakbij de pakhuiswand staat rechts de prachtige foodfabriek van Lassie. En links de pakhuizen Geloof, Hoop en Liefde, die met het oorspronkelijke uiterlijk zijn teruggebouwd.

Chocoladefabriek Verkade

Tijdens de herontwikkeling van de prachtige, voormalige Verkadefabriek (uit 1886) roken de bouwvakkers chocolade als ze in de muren boorden. Zo sterk was de geur in het gebouw getrokken. Ook werden hier onder meer beschuit en koekjes gemaakt en zelfs waxinelichtjes! Op de beschuittoren

staat nog altijd het ruitertje van het Verkademerken en 's avonds zie je op het dak de gele Verkade-letters branden. Je kunt hier heerlijke delicatessen inslaan bij de ondernemers van de Verskade, naar De Bieb, culturele cursussen volgen bij Fluxus, fitnessen, bloed geven bij de Bloedbank, et cetera. Het is een hele fijne, levendige plek.

Erfgoedverenigingen

Het is te danken aan de vele historische verenigingen, dat zoveel kennis beschikbaar is en erfgoed behouden blijft. De belangrijkste twee zijn de overkoepelende vereniging Zaanse Erfgoed en Vereniging De Zaanse Molen. Vrijwel alle dorpen en de stad die samen de Zaanstreek vormen, hebben een eigen historische vereniging. En dat is nog lang niet alles! Er zijn zelfs stichtingen die zich bekommeren over eeuwenoude Zaanse pakhuizen, stoomboten, lettergieterijen, het archief van Albert Heijn, et cetera.

Pakhuiswand, Wormer

Verkadefabriek, Zaandam

Theehuis aan de Lagedijk, Zaandijk

Honig Breethuis, Zaandijk

EROPUIT MET DE KIDS

Nieuwsgierig wat voor leuks je met kinderen of kleinkinderen kunt doen in de Zaanstreek? We verzamelden een paar van de leukste activiteiten. Daarnaast zijn er talloze sportverenigingen, een kinderprogrammering bij het Zaantheater, een bowlingbaan, pannenkoekenrestaurants, theateropleidingen, muziekscholen...
Genoeg zo? Of moeten we nog even doorgaan?

DOEN

Family village

Midden in het groene Darwinpark in Zaandam vind je Family Village: een plek waar kinderen spelenderwijs kunnen ontdekken en waar ouders heerlijk kunnen ontspannen onder het genot van een lekker en gezond hapje en een drankje. Binnen én buiten is er van alles te doen, van klimmen en kruipen tot spelen met houten speelgoed of spetteren in het peuterbadje. Dankzij de ligging naast het Zaanse Natuur- en Milieu Centrum en de stadsboerderij is een bezoek aan Family Village perfect te combineren met een leerzaam uitstapje. Een ideale bestemming voor een gezellig dagje uit met het hele gezin.

www.familyvillage.nl

Klimmen

De Zaanstreek biedt twee superlocaties om te klimmen. Indoor kan dat bij Baz Bouldergym, in een oude fabriekshal in Zaandam. Met een goed, betaalbaar restaurant en een prachtig terras aan de Zaan, vol in de zon. Wil je liever buiten klimmen? Dat kan bij Klimpark Twiske, in het gelijknamige recreatiegebied. Daar klauter je op drie niveaus tussen de bomen door.

www.bazbouldergym.nl

www.klimparktwiske.nl

Hemlab

Kinderen van 7 t/m 14 jaar kunnen terecht in wetenschapslaboratorium het Hemlab. Op zaterdagmiddagen leren ze van 15-17 uur spelenderwijs van alles via een proefjesroute. Met veiligheidsbril én laboratoriumjas. Je kunt hier zelfs een tienweekse wetenschapskursus volgen op woensdag of zaterdag.

www.hemlab.nl

Meer tips om met de kids op pad te gaan? Scan de QR code. →

Natuurmuseum Zirkel in het Darwinpark

Het Darwinpark in Zaandam is een superleuke plek om te ontdekken. Je kunt er spelen in de grote natuurspeeltuin en allerlei dieren bekijken op de stadsboerderij. En dan is er nog iets bijzonders: het Natuurmuseum Zirkel. In dit stoere, duurzame gebouw ga je zelf op ontdekkingstocht. Zie echte opgezette dieren van dichtbij, bekijk oude fossielen en durf jij te kijken naar levende vogelspinnen? Na afloop kun je nog even smikkelen bij het gezellige familiecafé Family Village dat in hetzelfde pand zit. Wist je dat ook de mooie heemtuin bij het Zaan Medisch Centrum bij het natuurmuseum hoort? Spelen, leren en veel groen in het Darwinpark. www.znmc.nl

Lekker uitrazen

Op zoek naar plekken waar je je kinderen kunt laten uitrazen? Hier mogen ze eindeloos bewegen! De Dartel- en Trampolinedome in Zaandam is een speelparadijs. Bij de Paintball Jungle in Wormerveer kunnen kids buiten losgaan met hun vrienden. www.darteldome.nl
www.dejungle.events

Kinderboerderijen

Het barst in de Zaanstreek van de kinderboerderijen, met leuke doe-dingen. We noemden de stadsboerderij in het Darwinpark al. Daarnaast zijn er nog De Veldmuis en Kinderboerderij Rooswijk in Zaandam, 't Weidje en de Poelboerderij (met vaartochtjes!) in Wormer, De Heul in Oostzaan, De Bonte Belevens in Assendelft en De Fronik Boerderij op de Westzanderdijk in Zaandam.

De Bieb

Lekker voorlezen doe je natuurlijk in één van de vier vestigingen van De Bieb. In heerlijke zitjes midden tussen stapels kinderboeken. Dat kan in Krommenie, Oostzaan, Wormer en Zaandam. En er is meer: het hele jaar door organiseert De Bieb allerlei leuke activiteiten voor jong en oud. Neem een kijkje in de actuele agenda op de website. www.debieb.nl

Zwemmen

In de Zaanstreek kun je op veel locaties lekker zwemmen. Binnen bij Zwembad Zaangolf in Koog aan de Zaan of De Slag in Zaandam. En buiten in bij zwembad Het Zwet in Wormer en De Crommenije in Krommenie. Ook kun je bij mooi weer altijd terecht op de strandjes van recreatiegebieden Het Twiske en De Jagersplas.

Bij slecht weer

Ook bij slecht weer is er genoeg te doen. In de arcadehallen van Sir Winston staat een ruim aanbod aan verschillende games voor je klaar, van behendigheidsspellen tot klassieke arcadegames. Zoek je liever iets actiefs? Kom jumpen bij Street Jump Zaanstad, het grootste trampolinedome van de regio. Oefen de gaafste stunts and tricks op de trampolines van allerlei formaten. Voor urenlang plezier moet je naar Fun Center Wormerveer. In dit grote industriële pand vind je een heleboel activiteiten bij elkaar. Van bowlen, lasergamen en een interactieve 'hide & seek' tot karaoke en poolen: het is leuk voor jong en oud! www.sirwinstonfungames.nl/locaties/zaandam
www.streetjump.nl/zaanstad
www.funcenterwormerveer.nl

CULTUUR OP ZIJN ZAANS

Zin in een avondje uit of een uitstapje overdag? De keuze is divers. Houd vooral ook de Zaanse programmering in de gaten via Zaans.nl. Want er is altijd van alles te doen! Op deze pagina's een greep uit het aanbod.

Scan de QR
code voor de
agenda

Zaans Museum

Laat je hier verrassen door thema's en objecten die karakteristiek zijn voor de Zaanstreek. Zoals het verblijf van tsaar Peter de Grote in Zaandam en de Zaanse streekdracht. Ook is er volop aandacht voor de Zaanstreek als oudste industriegebied van West-Europa. Veel voedingsmiddelen, waaronder cacao, rijst en olie, worden hier al eeuwen lang geproduceerd. Daarnaast vind je in de collectie van het Zaanse Museum historische, moderne en eigentijdse werken. Allemaal gemaakt door kunstenaars die zich hebben laten inspireren door de Zaanstreek. Er hangt zelfs een echt Zaanse schilderij van de wereldberoemde Franse schilder Claude Monet! Heel tof voor jong en oud tenslotte is het Verkade-paviljoen.

www.zaansmuseum.nl

Monet in Zaandam

In 1871 maakte Claude Monet in slechts vier maanden maar liefst 25 schilderijen en 9 tekeningen in Zaandam. Stichting Monet in Zaandam brengt dit bijzondere verblijf van één van 's werelds beroemdste schilders onder de aandacht. Met wandelingen, lezingen, evenementen, een boekje, producten en een atelier waar exact geschilderde reproducties van alle schilderijen hangen.

www.monetinjaandam.nl

Museum Zaanse Tijd

Zaans Museum

Fluxus, Podium The Flux, de Grote Weiver

FluXus is hét centrum voor de kunsten in Zaanstad. Speciaal voor jouw talent, met lessen en docenten beeldende kunst, dans, media, muziek en theater. Daarnaast duikt de programmering van poppodium The Flux overal op, met The North Sea Venue als basispodium. De optredens variëren van (inter)nationaal bekende tot talentvolle Zaanse artiesten. Voor alternatieve programmering ga je naar de Grote Weiver in Krommenie.

www.fluxus.nl / www.podiumdeflux.nl

www.degrooteweiver.nl

Museum Zaanse Tijd

Treed binnen in een historisch interieur met stijlkamers die je terugvoeren in de tijd. Krijg een charmant en informatief inblikje in de geschiedenis van de Zaanse klokkenindustrie via schitterende Hollandse uurwerken. Het museum is een 'must' voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van de Zaanstreek, het ontstaan van Hollands welvaart, het ambacht van klokkenmaker en de betekenis van tijd.

www.zaansetijd.nl

Zaantheater

Jaren achter elkaar won het Zaantheater de prijs voor beste theater van Nederland. Artiesten komen hier graag optreden en dat is te zien aan de uitgebreide programmering. Speciale tip: ga eens naar een optreden van artiesten met Zaanse roots. Zoals? Huub van der Lubbe of de cabaretiers Freek de Jonge, Najib Amhali, Lennette van Dongen en Rayen Panday.

www.zaantheater.nl

Zaantheater

Motorblok

Filmhuis én bioscoop

Filmtheater De Fabriek in Zaandam beschikt over drie zalen met een filmhuis-programmering. Met één van de beste terrassen van de streek zit je hier zomers volop in de zon. Het goed betaalbare café-restaurant is bovendien altijd gezellig. Wil je naar een film voor het grote publiek? Ga dan naar de brede programmering in één van de zes zalen van Pathé Zaandam.

www.de-fabriek.nl

www.pathe.nl/bioscoop/zaandam

Motorblok

Het Motorblok is een sociaal-cultureel platform, een maakplek waar (theater) makers hun gang kunnen gaan en hun gedroomde producties tot stand kunnen brengen. Hier kan men heen om elkaar te ontmoeten met een koffie aan het water, te lezen, geëxposeerde kunst te bekijken, een try-out te zien, zich te laten inspireren door makers of juist om deel te nemen aan een activiteit.

www.hetmotorblok.nl

Pathé

Bullekerk

Bullekerk

De imposante Bullekerk is al sinds de 17e eeuw een gebouw met een belangrijke functie voor de gemeenschap. Sinds 2019 is het een cultureel centrum, dat ruimte biedt aan voorstellingen, exposities en evenementen en een functie vervult als buurthuis.

www.bullekerk.nl

Czaar Peterhuisje

Het Czaar Peterhuisje (1632, één van de oudste houten huisjes in Nederland) is vernoemd naar de Russische tsaar Peter de Grote. Hij logeerde acht dagen in het huisje toen hij hier incognito verbleef om zich te verdiepen in de scheepsbouw. De scheepswerven lagen tegenover zijn logeerplek. Talloze beroemdheden bezochten het huisje in de eeuwen erna. Van Napoleon tot Gorbatsjov en Poetin.

www.zaansmuseum.nl/czaar-peterhuisje

Honig Breethuis

In het zorgvuldig gereconstrueerde interieur van het Honig Breethuis kun je ervaren hoe papierfabrikant Jacob Breet er met zijn gezin leefde rond 1830. Gastvrije hosts nemen je mee in de verhalen achter de rijke inrichting en de bijzondere geschiedenis van het huis. Daarnaast is er van alles te beleven: van intieme huiskamerconcerten en inspirerende lezingen tot wisselende exposities en mooie wandelingen door Oud-Zaandijk.

www.honigbreethuis.nl

Czaar Peterhuisje

Molenmuseum

Begin of eindig je ontdekkingsstocht op de Zaanse Schans in het Molenmuseum. Duik in verhalen over handel en rijkdom, maar ook over hard werken en armoede. Bewonder het 11 meter brede panorama met alle molens rond 1800 en laat je verrassen door de interactieve maquette met maar liefst 1100 molens. Ondertussen nemen eigenzinnige virtuele gidsen je mee en geven ze hun scherpe, soms onverwachte commentaar.

www.zaanschemolen.nl/molenmuseum

Zaans Cultuurhuis

Het Cultuurhuis is een levendige plek voor optredens, lessen, buurtinitiatieven en ontmoeting. Hier versterken verschillende culturele perspectieven elkaar en wordt kunst toegankelijk voor iedereen - van jong tot oud, van amateur tot professional. Met theaterstudio's en een theaterzaal biedt het ruimte aan creatieve ideeën uit de Zaanstreek en ontstaat een inspirerende plek waar verhalen samenkomen en gedeeld worden.

www.zaanscultuurhuis.nl

Hembrug Museum

Zie het artikel over het Hembrugterrein op pag. 44.

ZAMU

Zie het artikel over het industriële Hembrugterrein op pag. 45.

Honig Breethuis

OP PAD DOOR DE ZAANSE VEENWEIDE

De Zaanstreek herbergt niet alleen het oudste industriegebied van Nederland waar ooit honderden molens draaiden. Je vindt hier ook kilometers groen. Natte veenweiden die net boven, of zelfs onder de waterspiegel liggen. Weilanden met lange sloten, knotwilgen en koeien. De Zaanse Veenweide zijn een paradijs voor weidevogels én voor natuurliefhebbers.

Keuze genoeg in de Zaanstreek. Het Guisveld, het Westzijderveld, de Reef, het Oostzanerveld, de Kalverpolder en in Wormerland het Wormer- en Jisperveld. Elke polder is uniek en heeft een eigen geschiedenis.

Unieke flora en fauna

Bijna nergens anders vind je zoveel vogels als in de Zaanse Veenweide. Kieviten, grutto's, buizerds en kiekendieven laten zich regelmatig zien en tientallen weidevogels hebben hier hun broedgebied. Ook de verscheidenheid aan planten is ongekend. Het landschap wordt van oudsher beheerd door boeren die net als vroeger koeien naar de vele eilandjes brengen om te grazen en rekening houden met het broedseizoen van de vogels.

Prachtig wandelen en fietsen

De Zaanse polders zijn prachtige gebieden om doorheen te dwalen. De Veenweide- en Wormerfietsroute bijvoorbeeld leidt je door de uitgestrekte veenweidegebieden vol sloten, vochtige graslanden en karakteristieke lintdorpen. En Staatsbosbeheer heeft verschillende wandeltochten in onze streek online staan. Zoals de wandeling over het Frans Marspad van Wormerveer naar Zaanwijk door het Guisveld. Of geniet van een korte wandeling door de Kalverpolder over het Schanszichtpad, waar je een Oud-Hollands landschap kunt ervaren met weilanden en molens. En de wandeling over het Riettoppad in Guisveld dat het landschap van tien eeuwen terug laat zien.

WANDELEN OVER WATER

Wil je de Zaanse Veenweide op een bijzondere manier ervaren sluit dan aan op een van de tochten die worden georganiseerd. Met de Pinksterdagen kun je met Staatsbosbeheer 'wandelen over water' of ga mee met een boottocht op speurtocht naar grutto's en kieviten in het Guisveld.

Ben je benieuwd naar de natuur in het Wormer- en Jisperveld hou dan de agenda van bezoekerscentrum De Poelboerderij in de gaten.

Scan de QR code voor alle routes.

DE ZAA NSTREEK SMAAKT NAAR MEER

Lekkers langs de oevers van de “chocolate river”

Voedingsmiddelen uit de Zaanstreek zijn al heel lang beroemd in Nederland en ver daarbuiten. We barsten hier van de klinkende namen als: Verkade, Albert Heijn, Lassie, Zaanse mayonaise, Duyvis en Zaanse Mosterd. Rivier de Zaan staat internationaal zelfs bekend als the chocolate river vanwege de grootschalige cacao-verwerkende industrie.

Albert Heijn

Het begon ooit met een eerste kruidenierszaak in Oostzaan. Dat oorspronkelijke winkeltje is verplaatst naar de Zaanse Schans. Inmiddels bestiert het hoofdkantoor van multinational Ahold-Delhaize vanuit Zaandam duizenden winkels over de hele wereld.

Lassie

Het 125 jaar oude bedrijf Lassie in Wormer laat je niet alleen smullen van toverrijst, quinoa en couscous. Ook het zien van de fabriek is een genietmomentje.

Verkade: koekjes

Wie over de Westzijde in Zaandam fietst heeft een grote kans om Sultana-koekjes te ruiken. Zoet of hartig, hier maakt Verkade ze voor heel Europa. Ook talloze andere producten van dit merk zijn beroemd: repen, chocoladeletters, wafelkoekjes, digestives, et cetera.

Nieuw:

HOOP-bier, Zaanse chocolade en bajeskoffie. De afgelopen jaren zijn hier allemaal nieuwe, mooi ontworpen producten ontstaan. HOOP-bier maakt prachtige flesjes met heel diverse smaken en ieder een eigen verhaal. De brouwerij met café-restaurant is een bezoek waard! Vanuit de gevangenis in Westzaan produceren we zelfs koekjes en koffie onder de toepasselijke naam Zuivere Koffie.

Naast iconische merken als Zaanse Mayonaise, Honig en Lassie blijven er volop nieuwe lokale makers opstaan. Ontdek ze op de streekproductenpagina van [Zaans.nl](https://zaans.nl) en blijf op de hoogte van alles wat de Zaanstreek aan smaakmakers te bieden heeft.

Scan de QR →
code voor alle
streekproducten

WANDELINGEN VOL VERHALEN

Waar je ook bent in de Zaanstreek, vrijwel alles ademt historie. Overal vind je sporen terug van het industriële en rijke verleden. Wij selecteerden twee wandelingen die je langs mooie plekjes en bijzondere verhalen leiden. Zo leer je je nieuwe woonomgeving alvast beter kennen. De Stadswandeling Zaandam en de wandeling Oud Zaandijk staan vol details en weetjes.

Wandeling Oud Zaandijk
Proeven van een stukje authentiek Zaanstreek? Ga wandelen door Oud Zaandijk aan de hand van de gelijknamige wandelroute van de Zaanstore. Het gidsje neemt je mee over de (Lage)dijk langs de Zaan, door beschermd dorpsgezicht Gortershoeek en naar de Zaanse Schans. Allerhande details en weetjes brengen het oude dorp tot leven. In circa twee uur (6,5 km) leer je meer over de Zaanse geschiedenis en (papier)industrie.
www.zaanstore.nl/product/wandeling-oud-zaandijk

DOEN

Stadswandeling Zaandam

De stadswandeling door het centrum van Zaandam neemt je mee in de rijke historie vol nijverheid. De hoogwaardigheidsbekleders en kunstenaars die er inspiratie opdeden. Het erfgoed vol houtbouw en de architectonische stijlen. Na circa twee uur (6,5 km) weet je heel wat meer!
www.zaanstore.nl/product/stadswandeling-zaandam

Scan de QR code voor meer wandelroutes

DE UNIEKE WERELD VAN DE EIGENZINNIGE ZAAANSE MOLENAARS

Ooit draaiden in de Zaanstreek tegelijkertijd maar liefst 600 molens. Ze zaagden hout, maalden van alles – van kleurstoffen tot oliehoudende zaden – en produceerden zelfs kwalitatief zeer hoogstaand papier. Nu staan er nog 18 molens in de Zaanstreek, waarvan zeven op en rond de Zaanse Schans.

Een bezoek aan een Zaanse Molen, een houten fabriek, is een hele bijzondere belevenis. Door de molendeur stap je letterlijk eeuwen terug in de tijd. Doe dat vooral als het waait, want dan hoor je het zwoegen van het molenmechaniek en ruik je de productiegeuren. Zoals de vette lucht van lijnzaadolie of de unieke, zoete geur van vers gezaagd kersenhout. Verfmolen De Kat op de Zaanse Schans heeft een collectie kleurstoffen die wereldwijd aftrek vindt. En bij de houtzaagmolens sleuren ze enorme eikenhouten stammen uit de riviermodder, die daar al jaren liggen te “wateren”.

Goudens kans gegrepen

De Zaanstreek profiteerde in de Gouden Eeuw optimaal van de handelsdrang van Amsterdam. De Zaankanters bouwden enorme hoeveelheden industriemolens. Op het hoogtepunt stonden er maar liefst 600 tegelijkertijd. Dat moet een ongelooflijk gezicht zijn geweest! De creativiteit waarmee de Zaankanters de ene na de

andere industriële molen-uitvinding deden, is heel bijzonder. Zoals eeuwenoude houten zuigers die water omhoog pompen in een papiermolen. Of hamerende stampers die op en neer beuken en vezels van hennepplanten soepel maken, voor touwproductie.

Uitvinder Corneliszoon van Uitgeest

En dat begon allemaal in 1594 omdat Cornelis Corneliszoon van Uitgeest de houtzaagmolen uitvond. Hij wist de horizontale kracht van de wieken via een krukas om te zetten in een verticale beweging van zaagbladen. Dit betekende een enorme sprong voorwaarts in de houtzaagsnelheid. Tot dan toe gebeurde dat met de hand. Door de molens was er ineens veel meer gezaagd hout voor handen om schepen en pakhuizen te bouwen. Daardoor groeide de VOC-handel nog verder door.

Gered van de ondergang

Dankzij Vereniging de Zaanse Molen (1925) zijn allerlei verschillende molentypen gered van de ondergang. Zoals de stokoude meelmolen De Dood in Zaanwijk en oliemolen De Ooievaar naast de borrelnotenfabriek van Duyvis. Maar ook verrezen de afgelopen jaren nieuwe molens, soms met gebruik van oude houten onderdelen. Waaronder het Jonge Schaap op de Zaanse Schans en hennepmolen De Pauw in Nauerna.

Zaanse cultuur

De molens zijn onlosmakelijk verbonden met de Zaanse cultuur. Zo had lokale politieke partij ROSA in de tijd dat Obama net president werd van de Verenigde Staten, een eigen T-shirt gemaakt. Daarop stond een variant van zijn campagneslogan “Yes We Can!”, namelijk: Yes, Wieken! En Zaankanters uit Wormerveer werden gladoren genoemd, omdat ze in het lawaai van de oliemolens hun hand bij een oor hielden om elkaar te verstaan.

WEET JE

De Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring (de oorsprong van de Verenigde Staten) uit 1776 is gedrukt op papier uit een Zaanse molen.

Verdwenen

Een molen moet leven. Zonder wind, geen productie. Dus toen de stoommachine er kwam en een fabriek daardoor 24 uur per dag kon produceren, verdwenen de molens langzamerhand uit de Zaanstreek. Een aantal van de moderne fabrieken staan nu nog zelfs op plekken waar ooit molens stonden. En gelukkig staan er nog achttien te zwoegen, als het waait.

Molen de Koker, Wormer

OP DE ZAAANSE SCHANS LAAT IK MIJN VAK ZIEN AAN MENSEN UIT DE HELE WERELD

Molenaars zijn een apart slag mensen. Ook nu nog zijn het stuk voor stuk creatieve, eigenzinnige figuren. Zoals Tim Doeves, die houtzaagmolen het Jonge Schaap runt. Tussen de vele toeristen die de molen bezoeken, zaagt hij met een ploeg vrijwilligers allerlei houtbestellingen op maat.

Hoe ben je molenaar geworden?

‘Als kind was ik altijd al in de weer met vliegeren in de wind, altijd buiten bezig. Op mijn elfde werd ik meegenomen naar een modelmolen-bouwclub. De molens trokken me meteen enorm aan. Daarna ben ik vrijwillig bij een molenaar gaan helpen. Dat begon met het laten draaien van weidemolentjes, die de sloten bemalen. Later deed zich de kans voor om oliemolen De Zoeker zelfstandig te draaien als beroepsmolenaar voor twee dagen in de week, verder werkte ik als onderhoudstimmerman. Dat ik nu fulltime als molenaar Het Jonge Schaap draaiend houd, is een kans die je maar één keer in je leven krijgt.’

De naam van “jouw” molen, is dat niet een omslachtige naam voor een lam?

Grijnzend: ‘Nee. Het was de jongste molen in het bezit van een familie die meerdere molens runde. Zoals oliemolen Het Vette Schaap en Het Zwarte Schaap. Het Jonge Schaap is nieuw herbouwd op de Zaanse

Schans (openluchtmuseum, red.). Hier kan ik mijn vak laten zien aan mensen uit de hele wereld.’

‘IK HEB WELEENS GEDRAAID MET WINDKRACHT 9’

Waarom ben je zo enthousiast over de wind?

Met glimmende ogen: ‘Een molen moet niet stilstaan, een molen moet leven! De windkracht is nooit hetzelfde. De buien zijn nooit hetzelfde. Het kan het ene moment windstil zijn, dan plotseling gaan onweren en enorm tekeer gaan. Wat een geweld!’
‘Ik ben een molenaar die altijd het maximale uit de molen haalt. Met windkracht negen heb ik zelfs weleens gedraaid tot het uiterste. Dan staat letterlijk alles te kraken en te piepen! Je moet dan heel goed opletten wat je doet. Want als de molen ervandoor gaat en je hem niet meer in de hand hebt, dan gaan er onderdelen stuk. Maar ik ben niet bang voor ‘m. Ik hoor of ruik door wrijving vanzelf als er iets los gaat zitten, dan grijp ik in.’ Hoe ver Tims vakliefde gaat, illustreert hij met een recente belevenis. ‘In een weekend ben ik naar Egmond gereden om daar een poldermolen vol te zien draaien op een harde Oostenwind. Daar word ik héél blij van!’

HOUTJE VAN DE ZAA NSTREEK?

Hout is van oudsher een zeer geschikt, licht bouw materiaal voor de drassige, Zaanse bodem. Bovendien was hout veelvuldig in de Zaanstreek beschikbaar. En nog steeds hangen veel verschillende bedrijven en beroepen samen met dit ideale bouw materiaal. Van groothandels in hout, palletbedrijven, kozijnmakers en molenbouwers tot interieur-timmermannen, bouwbedrijven en meubelmakers. Hier lees je waar je mooie voorbeelden van houtbouw vindt.

Verspreid over de Zaanstreek zijn veel bijzondere houten panden te vinden. Vele zijn honderden jaren oud en meestal groen geschilderd, met witte dakranden, kozijnen en details. Andere panden zijn juist nieuw gebouwd, maar geheel in historische stijl. Waar je in ieder geval een kijkje moet nemen? Vanzelfsprekend is het extra genieten op de Zaanse Schans, ook vanwege de houten molens! Tegenover de Zaanse Schans vind je de vele historische, deels houten panden aan de Lagedijk in Zandijk. En, ook daar vlakbij, buurtschap Haaldersbroek. Sla vooral het betoverend mooie dorpje Jisp niet over, waar de tijd lijkt stil te staan. Hetzelfde geldt voor grote delen van Westzaan. Tot slot raden we je de vele Zaanse monumenten met groene gevels aan in de Noorderhoofdstraat van Krommenie.

Scan de QR code om de video's over de houtbouw te bekijken

Voor de liefhebbers

Ook in moderne Zaanse gebouwen zijn historische houtconstructies terug te vinden. Zoals de overkapping voor de ingang van station Zaandam. En niet ver daar vandaan, in de fraaie constructie van het Fietsenpakhuis in de Vinkenstraat. Beiden zijn ontwerpen van het Zaanse architectenbureau Nunc. In het centrum van Zaandam barst het sowieso van veel moderne Zaanse houten panden (zie het artikel op pag. 6).

Makelaar op het dak

Het woord makelaar kent iedereen. Maar wist je ook dat het de naam is van een versierde houtverbinding bovenop voorgevels? Dat is op en top Zaanse! Makelaars zijn in allerlei, prachtig versierde variaties te vinden. Er is zelfs een vakantiehuisje in Oost-Knollendam dat zowel op de voor- als achtergevel een makelaar heeft: de gezichten van de man en vrouw die er wonen.

AMBACHTSLIEDEN VAN NU

We zijn een streek van makers. De historisch ingebakken praktische creativiteit resulteert in prachtige, ambachtelijke bedrijven. Zoals de moderne interieurs en designs van ZUIVER en PIET BOON. Heel inspirerend zijn ook de broedplaatsen waar creatievelingen mooie dingen maken.

PIET BOON en ZUIVER

PIET BOON is een wereldwijd merk, van de gelijknamige designer uit Oostzaan. Het bedrijf ontwikkelt sinds 1983 prachtige interieurs, exterieurs en allerlei producten. Het zien van hun creaties is écht een lust voor het oog. Ook ZUIVER en hun merk DutchBone zijn een wereldwijde hit. Het is supertof dat deze bedrijven ervoor kozen om hun hoofdkantoren in de Zaanstreek te bouwen. Een bezoekje aan de hippe panden en inspirerende showrooms is zeker de moeite waard!

www.pietboon.nl
www.zuiver.com

HOUT EN AMBACHT

Ontwerp van Piet Boon

Creatieve hotspots

Bij MAAKgemeenschap De HOOP in herontwikkelingsgebied Achtersluispolder zindert het van de creativiteit. De locatie is een katalysator voor het realiseren van ideeën en dromen van huurders en van initiatieven uit de omgeving. Maar liefst tweehonderd makers hebben hier een werkruimte. Overal zie je hun creaties en machines staan. Een heerlijke plek! Ook inspirerend is broedplaats De Hellema aan de Oostzijde in Zaandam. Daar vind je onder meer decorbouwers, filmmakers, kunstschilders, fotografen, muzikanten, theatermakers, et cetera. Loop gewoon eens binnen bij deze locaties en maak kennis met de makers zelf.

www.dehellema.nl

www.maakgemeenschap-dehoop.org

Forbo Krommenie

In lijn met de Zaanse interieurdesigns mag ook Forbo uit Krommenie niet ontbreken. Iedereen kent hun marmoleum en linoleum als ideale vloerbedekking. Je komt het wereldwijd tegen, in allerlei kleuren en designs. In treinen, op scholen, in kantines, ziekenhuizen, kantoren, woningen en ga zo maar door. Een leuk weetje: de ontwikkeling van linoleum hing sterk samen met de vele zeilweverijen in het vroegere Krommenie. Dankzij de weefkennis, was het makkelijk om een netwerk van jutedraden te weven, dat de oorspronkelijke onderlaag van de vloerbedekking vormde.

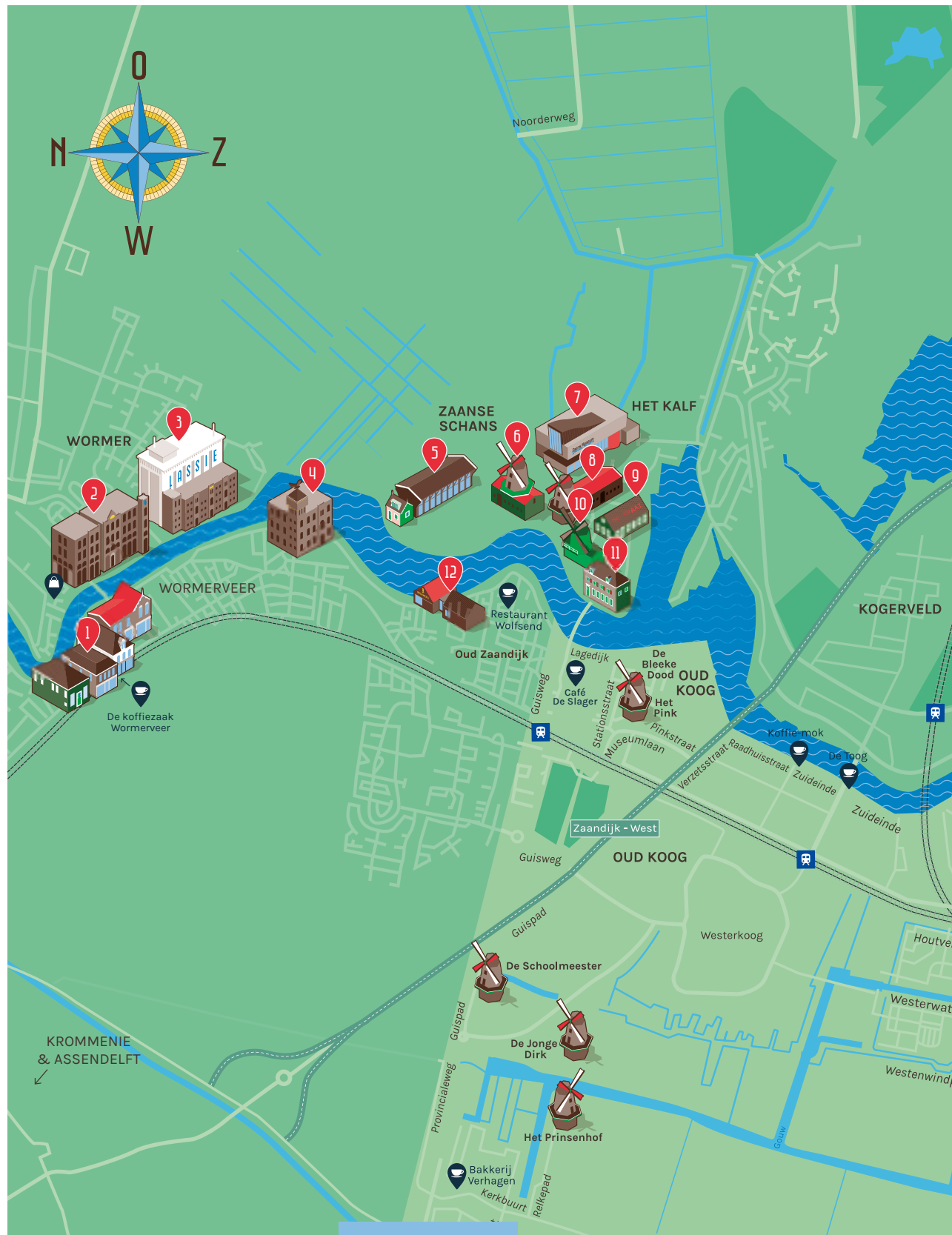
www.forbo.com

Zaanse zeep

De Zeepziederij is gevestigd op de Zaanse Schans en maakt 100% natuurlijke producten op basis van cacaoboter. Na 45 jaar in de farmaceutische industrie heeft zeepmaker Theo uiteindelijk zijn droom waargemaakt: het creëren van pure, natuurlijke Zaanse zeepen en crèmes. Een ambacht met historie, maar volledig in lijn met zijn visie op duurzaamheid en natuur.

KAART: HIGHLIGHTS VAN DE ZAANSTREEK

1. Zaanbocht, Wormerveer
2. Erfgoedwand, Wormer
3. Lassie fabriek, Wormer
4. De Adelaar, Wormerveer
5. Molenmuseum
6. Houtzaagmolen het Jonge Schaap
7. Zaanse Museum
8. Oliemolen de Zoeker
9. Restaurant de Kraai
10. Houtzaagmolen de Gekroonde Poelenburg
11. Restaurant de Hoop op d'Swarte Walvis
12. Brouwerij HOOP, Zaandijk
13. Verkadefabriek, Zaandam
14. Bullekerk
15. DAM horecagebied
16. Stadhuis Zaandam
17. Zaantheater
18. Filmtheater + restaurant de Fabriek
19. Oostzijdekerk, Zaandam
20. Blauwe huis Monet, Zaandam
21. Czaar Peterhuisje, Zaandam
22. Intel Hotel, Zaandam
23. Museum of Humanity
24. ArtZaanstad
25. Bij Bind
26. Lab 44
27. ZAMU
28. Natuurmuseum Zirkel + Family village
29. Zaanse Natuur en Milieu Centrum

ZAANS GROEN KLEURRIJK VERLEDEN

Bij de term **Zaans groen** heeft iedereen meteen een beeld: zo'n schattig, donker groen houten huisje. Maar... als je door de Zaanstreek fietst of wandelt, ontdek je ontelbaar veel tinten groen. Sterker nog, er zijn ook allerlei andere typisch Zaanse kleuren.

Bij de ontwikkeling van Inverdan, het nieuwe centrum van Zaandam (pag. 6), dook die vraag ook op. Rob van Maanen dook namens Het Kleurbureau in de kleurenhistorie. Hij schreef vervolgens het boek 'Zaans Groen 1959 - 2019' en maakte een kleurenwaaier voor de Zaanse houtbouw.

'Huizen in alle kleuren'

De waaier begint in de 16e eeuw bij de bruine tinten van de houtskoolteer en laat in de 17e eeuw de eerste groentinten zien. Pas vanaf midden 19e eeuw zorgen fabrieksverven met sterke pigmenten voor een periode van veelkleurigheid. "Er zijn hier huizen in alle kleuren..." schreef de Franse schilder Monet in 1871 vanuit Zaandam aan een bevriende Franse schilder.

Kleurenrevolutie

Als in de jaren '80 van de vorige eeuw al het heldere groen versomberd, ontstaat in de Zaanstreek verzet. De Zaanse Schans laat geleidelijk weer diverse tinten groen zien. In de rest van de Zaanstreek ontstond zelfs een heuse kleurenrevolutie met historische kleuren als kopergroen, mosterdgeel, omberbruin en Berlijn blauw.

"KLEURENINCIDENTEN
MAAKTEN DE ZAANSTREEK
TOT KLEURENGIDS..."

"Kleurincidenten maakten de Zaanstreek tot kleurengids waar Nederland nog veel van kan leren," zegt Van Maanen in zijn boek. De heldere groentinten uit de 19e eeuw kregen een eigentijds karakter in het nieuwe Zaanse stadshart en gaan vanaf die tijd door het leven als 'Zaans Groen'.

MONET-BLAUW

Minstens zo beroemd als het Zaanse groen is het Monetblauw van het Zaanse huis dat de Franse schilder Claude Monet eind 19e eeuw in Zaandam schilderde. Eerst werd verondersteld dat Monet de kleur verzonnen had, maar onderzoek wees uit dat het huis destijds echt blauw was. Het huis staat er nog en inmiddels heeft een stukje van de gevel weer de oorspronkelijke blauwe kleur gekregen. Ga maar eens kijken op Hogendijk 78 in Zaandam.

HOUTSKOOLTEER
1500 - 1800

BERLIJNS BLAUW
1700 - 1800

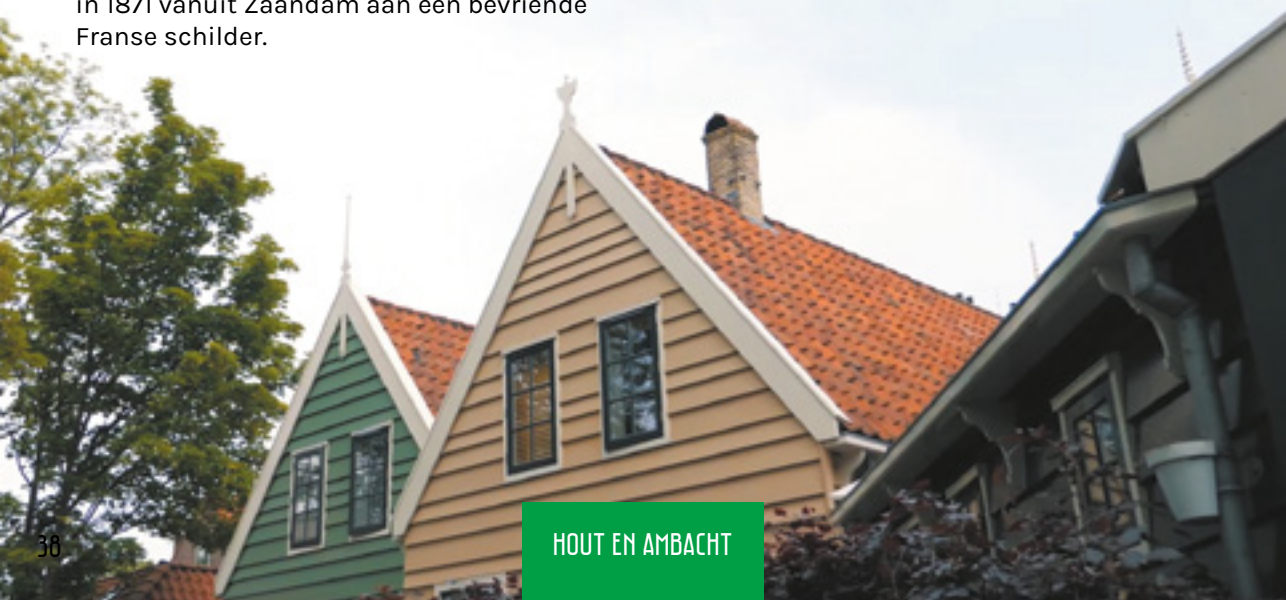
MODERNE GROENEN
1900 - HEDEN

KOPERGROEN
1600 - 1900

OMBER EN MOSTERD
1980 - HEDEN

HET LOGO VAN ZAANS

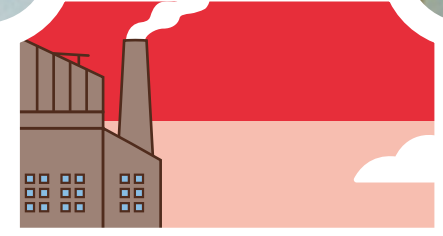
Als Stichting Marketing Zaanstreek communiceren we onder het label Zaans.nl. Want of je nu in Krommenie, Westzaan, Wormerveer of Zaandam woont, we zijn uiteindelijk allemaal Zaanse. Het merk Zaans bestaat uit een label dat is opgebouwd uit de herkenbare Zaanse houtbouw en de industriële panden langs de Zaan. Kijk maar eens goed. De kleuren komen uit de Zaanse kleurenwaaier. De kenmerkende illustratiestijl wordt toegepast in veel van onze uitingen en wordt ondersteund door diverse 'Zaanse' patronen. Deze patronen vind je bijvoorbeeld ook terug in dit magazine. Kun jij de patronen chocolade, water, houtbouw, dichtbij Amsterdam, mosterd en mayonaise herkennen?

Stichting Marketing Zaanstreek is een publiek-private stichting die zich inzet om de Zaanstreek te profileren als aantrekkelijk gebied om in te wonen, te recreëren en te bezoeken. Dit doen wij samen met de gemeente en een groot netwerk aan ondernemers, organisaties en instellingen in de streek. Volg ons op zaans.nl, of Facebook of Instagram voor leuke weetjes uit de streek, de gezelligste uit-tips en de beste plekjes om te bezoeken.

ZAANSE HUISJES

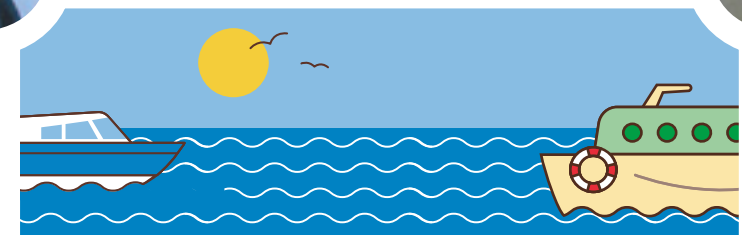
De letters A in het beeldmerk hebben de vorm van Zaanse arbeidershuizen. De Zaanse houtbouw geniet wereldwijde bekendheid. Vanuit de hele wereld bezoeken miljoenen mensen de streek.

INDUSTRIEEL ERFGOED

In de letters N herken je dan nu vast ook de fabriekspanden. De Zaanstreek staat van oudsher bekend als "provisiekast van Nederland". Al die voedingsmiddelen werden gemaakt in de Zaanse fabrieken.

ZAANS.NL

DE ZAAAN

Dan zie je ook dat de S de Zaan is. Als je de Zaan van boven bekijkt zie je hoe 'bochtig' de rivier (of officieel waterloop) is. De Zaan heeft een enorme rol gespeeld in de ontwikkeling van de streek zoals we deze nu kennen. Bijvoorbeeld in het vervoer van materialen en voedingsmiddelen, voor de walvisvaart, de scheeps- en houtbouw. Kortom, zonder Zaan geen Zaanstreek.

HET INDUSTRIËLE HEMBRUGTERREIN MYSTERIEUS EN RAUW!

Het HEMbrug vormde vanaf 1895 het streng beveiligde hart van de Stelling van Amsterdam, de verdedigingslinie rondom onze hoofdstad. Maar liefst 10.000 medewerkers produceerden hier wapens en munitie voor onder meer het Nederlandse leger. De wapens maakten plaats voor creativiteit op dit mysterieuze terrein met bunkers, bijzondere paadjes en prachtige gebouwen. Hier wil je relaxen en wonen!

DOEN

Lab-44

Lab-44

LAB-44 is een unieke bestemming op het historische Hembrugterrein in Zaandam. Gevestigd in een voormalig laboratorium van de munitiefabriek, combineert het industrieel erfgoed met een moderne, creatieve sfeer. Je kunt er genieten van lunch, borrel of diner, zowel binnen in het indrukwekkende gebouw als buiten op het ruime terras. LAB-44 is een plek waar eten, cultuur en creativiteit samenkomen, en waar zowel locals als bezoekers welkom zijn die op zoek zijn naar iets bijzonders.

Middenweg 44 / www.lab-44.nl

Museum of Humanity

Al doet de naam anders vermoeden, het Museum of Humanity ziet zich niet als museum maar als beweging. Een beweging die gelooft in de schoonheid en waarde van ieder mens. En dat stralen de portretten en verhalen in dit bijzondere gebouw van alle kanten uit.

Ketelhuis 10
www.museumofhumanity.nl

Museum of Humanity

BIND

BIND

Dit is de huiskamer van het Hembrugterrein. Behoeftte aan een slow coffee, een mooie ontmoeting, een rustige werkplek of een inspirerende gebeurtenis (denk aan muziek, theater, poëzie en verhalen)? Je bent welkom in dit oude transformatorhuisje én ergens buiten in het gras of in een hangmat.

Middenweg 107 / www.bijbind.nl

Hembrug Museum

Gluur ongegeneerd naar binnen bij het Hembrug Museum in twee informatieve gebouwtjes. Aan de hand van objecten, foto's, films en verhalen ontdek je alles over de geschiedenis van het terrein en de munitieproductie.

**Kanonnenloods 14
www.zaansmuseum.nl/hembrug-museum**

Hembrug Museum

ArtZaanstad

Artzaanstad

Artzaanstad is al decennia lang een begrip op het gebied van hedendaagse beeldende kunst in heel Nederland. Artzaanstad is niet alleen een centrum voor kunstuitlen in Zaandam, maar ook een actieve galerie voor hedendaagse kunstenaars. Naast kunst vind je een uitgebreide collectie designartikelen in de kunstcadeauwinkel.

www.artzaanstad.nl

ZAMU

Zaanstad Amsterdam Museum ligt aan de rivier de Zaan op het Hembrugterrein. Op dit uitgestrekte terrein zijn 16 zelfstandige industriële gebouwen, elk gewijd aan het werk van één kunstenaar. De collectie ontstaat uit nauwe samenwerkingen met toonaangevende kunstenaars en nalatenschappen uit de 20e eeuw en nu. ZAMU is nog in ontwikkeling en opent binnenkort haar deuren.

www.zamu.amsterdam

Bijzondere events

Het Hembrugterrein is zo'n plek waar je blijft terugkomen. De ene keer voor een rauw dancefestival in één van de industriële panden, de andere keer voor een kunstexpo, foodmarkt of een verrassende rondleiding langs het bijzondere erfgoed. Groot of klein, overdag of juist diep in de nacht, hier loopt alles moeiteloos door elkaar.

Nieuwsgierig wat er binnenkort op het terrein gebeurt? Check de agenda op zaans.nl

www.zaans.nl/agenda

TIP: LEKKER DWALEN

Misschien wel één van de beste tips: dwaal gewoon zelf wat over het terrein en laat je verrassen. Of bestel bij de plattegrond die kunstenaar Jan Rothuizen tekende van het terrein. Er hoort een audiotour bij met verhalen van oud-medewerkers!

scan de QR code →
en bestel 'm:

WINKELN IN DE ZAANSTREEK

In de Zaanstreek kun je ook heerlijk winkelen. Je vindt er alles: van grotere ketens tot kleine boetiekjes. Daarnaast heeft iedere woonkern natuurlijk eigen, gezellige winkelcentra voor de dagelijkse boodschappen. En verspreid over de streek zijn allerlei specialiteitenwinkels te vinden.

Stadshart Zaandam

Shoppen in het hart van Zaandam is lekker afwisselend. Op en rond de Gedempte Gracht loop je zo langs grote namen als Zara, Hema, My Jewellery en Primark, maar juist de kleine winkels maken het leuk. Denk aan Bluft, Zansch Faam en Lariekoek, waar je snuffelt tussen kleding en accessoires met een eigen stijl, ook voor kinderen. Tussendoor pak je nog even schoenen, sieraden of een boek mee.

Voor iets echt Zaans stap je binnen bij de Zaanstore naast het stadhuis. En ben je klaar met shoppen, dan zit je zo op De Dam voor een drankje of een hapje.

GENIETEN: MOOI EN LEKKER

Zansch Faam

Van Dijk & Ko

Bluft

Woonboulevard Zaandam

Met meer dan vijftig winkels slaag je hier in één keer voor alles in en om het huis. Van bouwmarkten tot keukenzaken en van sanitair tot bedden, meubels en lampen. Ook vind je hier een enorme outdoorwinkel en een tuincentrum. Bij Loods 5 kun je eindeloos rondkijken tussen meubels, van tafels en kasten tot vloerkleden, lampen en accessoires. Loop ook even binnen bij De Machinekamer voor design meubels en bij Van Dijk & Ko voor vintage vondsten. En dit is nog maar een greep. Hier ben je zo een dag zoet.

Lokale markten

In de Zaanstreek is er bijna elke dag wel ergens een markt te vinden. Van Zaandam tot Wormerveer en Krommenie staan kramen vol verse producten, bloemen en lokale producten. Elke plek heeft zijn eigen vaste dag en eigen ritme, waardoor je makkelijk een markt meepakt in je week. Op zaans.nl vind je een actueel overzicht van waar en wanneer de markten plaatsvinden.

Markt Westzaan

Zaanbocht Wormerveer

Zaanbocht Wormerveer

In de Zaanbocht is het heerlijk shoppen, inclusief lekker eten en drinken en bovendien: gratis parkeren! Je ziet hier veel mooie gebouwen langs de Zaan. Met hippe boetieks, trendy winkels en ook ondernemers die hier al lang gevestigd zijn. Er is van alles te vinden: mode, cadeaushops en design. Loop hier lekker rond en geniet tussendoor van een lekkere kop koffie. En van het prachtige uitzicht over de Zaan en de historische pakhuizen aan de overkant!

Zuiderhoofdstraat Krommenie

Restaurantjes, kledingwinkels, sportbenodigdheden, kleine boetiekjes en nog veel meer. In deze authentieke dorpsstraat kun je prima winkelen. Ook de beste boekwinkel van de Zaanstreek vind je in Krommenie: Stumpel.

Specialiteitenwinkels

Er is nog zoveel meer te ontdekken in de Zaanstreek. Op de Zaanse Schans haal je bij Zaans Ket handgemaakte Zaanse zepen. In Koog aan de Zaan vind je bij Le Cockelon een volle winkel met wijnen, Franse kazen en heerlijke worsten en smearsels. Zin in wild? Ga langs bij Wildhandel Ruig in Oostzaan. Ook de Zaanbocht heeft fijne adressen. Bij Wala en Saenkanter shop je kleding met een eigen stijl. En bij Katrien vind je spullen die doen denken aan wat vroeger standaard in oma's kast stond. Ontdek al het aanbod via de QR.

Le Cockelon

Scan de QR
voor meer
winkeltips!

COLOFON

Zaans Welkom is een uitgave van Stichting Marketing Zaanstreek Westzijde 178h, 1506 EK ZAANDAM

Uitgavedatum
Mei 2026

Tekst en redactie
Bas Husslage - Tekstbureau Woordenschat
Jeanet Verweij, Nienke Aussems, Jill Breuker,
Miranda Nijman - Marketing Zaanstreek
Barry Menger - Counter

Vormgeving en productie
Counter

Fotografie

Floor van der Vlist, Mike Bink, PPHP, Niels Kuijt, Klimpark Twiske, Natuur en Milieu Centrum, De Bieb, Fluxus, Dartel en Trampoline Dome, Bart Homburg, Dirk Brand, Vereniging De Zaanse Molen, Piet Boon, Forbo, Parteon, Jeanet Verweij, Cassander Eeftink Schattekerk, Nick Chesnaye, Jeroen Verrecht, Erik Rietman, Zaanstore, Terence Loos, Dennis van Engelenburg

CONTACT

Heb je vragen over of suggesties over de Zaanstreek? Mail naar info@zaans.nl of neem contact op met één van onze medewerkers via **075 - 747 0009**.
Stichting Marketing Zaanstreek

ERVAAR DE ZAA NSTREEK

04 VAREN IN DE ZAA NSTREEK

06 VAARKAART

13 NAUTISCHE ADRESSEN

ZAA NSJ.NL

DEKKER WATERSPORT

Dekker Watersport is dé specialist in watersportartikelen. Kom langs in onze grote watersportwinkel in Zaandam waar je alles vindt voor iedere boot.

In onze grote watersportwinkel vind je een veelzijdig assortiment voor ieder zeil, sloep- en motorbootliefhebber. Met scherpe prijzen, veel keus en deskundig advies staan we altijd voor je klaar.

Natuurlijk zijn wij ook per boot bereikbaar!

52°25.872' N
004°49.307' E

Dekker Watersport
Pieter Ghijsenlaan 4
1506 PV, Zaandam
info@dekkerwatersport.nl
075-6163362

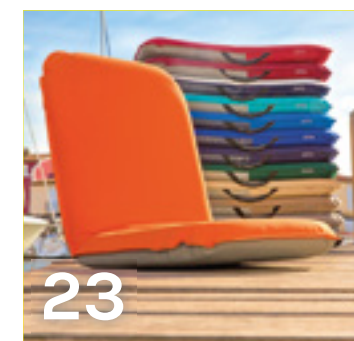
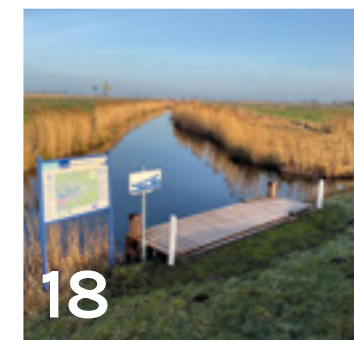
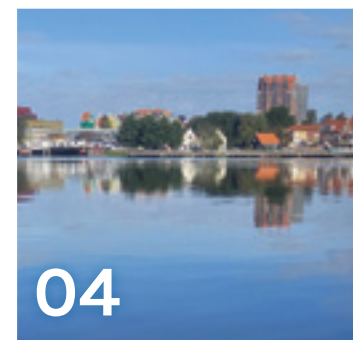
INHOUD

- 04 Varen in de Zaanstreek
- 06 Vaarkaat
- 10 Bediening sluizen & bruggen zaanstreek
- 13 Nautische adressen
- 17 Optimist on Tour 2026
- 18 Sloepennetwerk
- 20 Wormerland
- 21 Oostzaan
- 23 Ship & Trendy
- 24 Varen en afmeren in Zaanstad
- 27 Colofon

UNIEK VAANTJE

Gemeente Zaanstad - Afdeling Havens en Vaarwegen - stelt een vaantje beschikbaar voor alle Zaankanters. Het vaantje wordt uitgedeeld door de vrijwilligers van de Hondsbossche sluis, de Zandijkersluis en is vanaf 31 mei gratis af te halen bij Dekker Watersport in Zaandam.

Bekijk en bestel ons assortiment online via www.dekkerwatersport.nl

VAREN IN DE ZAA NSTREEK

De Zaanstreek: op haar mooist vanaf het water

Al eeuwenlang slingert rivier de Zaan als een rode draad door de Zaanstreek. De streek dankt er zelfs haar naam aan. Vanaf het Hembrugterrein in het zuidelijkste puntje van Zaandam voert de Zaan, via de gouden bocht bij de Gortershoek in Zaandijk en de Zaanse Schans, richting de historische fabriekswand van Wormer en de Zaanbocht in Wormerveer, om te eindigen tussen Oost- en Westknollendam. Onderweg kijk je je ogen uit, want vanaf het water is de Zaanstreek op haar mooist. Maak een vaartocht over de levendige Zaan of zoek de rust en stilte op in natuurgebieden als het Westzijderveld en het Wormer- en Jisperveld. Met de uitneembare kaart in het hart van dit magazine stippel je eenvoudig een route uit voor een heerlijke dag op het water.

Varen over de Zaan: een rivier vol parels
Varen over de Zaan verveelt nooit; er is onderweg zoveel te zien. Van historische fabriekspanden en wereldberoemde molens tot groene Zaanse houten huisjes met krullerige gevels en statige pakhuizen. Ook de fraaie theekoepels in de langgerekte achtertuinen van stoere Zaanse koopmanshuizen zijn uniek en alleen vanaf het water te bewonderen. Leg onderweg aan bij de Zaanse Schans. Vanaf het water maak je hier de mooiste foto's en geniet je van een prachtig uitzicht op het beschermde dorpsgezicht van de Gortershoek in Zaandijk. Tijdens je vaartocht kun je bovendien op meerdere plekken aanleggen om een terrasje te pakken of een ijsje te halen.

Het Wormer- en Jisperveld: vogels en watersport

Zoek je liever de rust en stilte op? In het noorden van de Zaanstreek ligt het Wormer- en Jisperveld. Via de Poelsluis of de Jispersluis vaar je vanaf de Zaan dit uitgestrekte veenweidegebied in met ondiepe slootjes, en honderden eilandjes. Het is een van de belangrijkste vogelgebieden van Europa: bijna alle weidevogels

die in Nederland voorkomen, broeden hier. Een paradijs voor vogelspotters maar ook voor watersporters. Ga eropuit met je eigen boot of stap in een kano. In het gebied vind je een uitgebreid kanoroutenetwerk met mooie routes, geschikt voor jong en oud en elk niveau. Picknickmand mee en gaan!

Het Twiske: het hele jaar vakantie

Recreatiegebied Het Twiske in Oostzaan bestaat voor het grootste deel uit water en is een echt watersportparadijs. Zeilen, surfen, suppen, varen met een roei- of fluisterboot of kanoën: het kan hier allemaal. Neem onderweg de tijd voor een picknick en geniet van de natuur. Doordat Het Twiske geen open waterverbinding heeft met andere gebieden, is het water er altijd opvallend helder en schoon. Bij Twiske Haven vind je een trailerhelling waar je je eigen boot te water kunt laten. In Het Twiske mogen alleen boten met een elektromotor varen.

Het Westzijderveld: als op een oude ansichtkaart

Over het water kom je op plekken waar je normaal niet zo snel komt en dat geldt zeker voor het Westzijderveld. Dit prachtige natuurgebied ligt direct achter het spoor bij Zaandijk en Koog aan de Zaan en strekt zich uit richting Westzaan. Vanaf de Zaan bereik je het gebied via de Zaandijkersluis of de Mallegatsluis. In het voorjaar broeden hier honderden weidevogels en in de winter overwinteren er talloze trekvogels. Hier vind je landschappen zoals

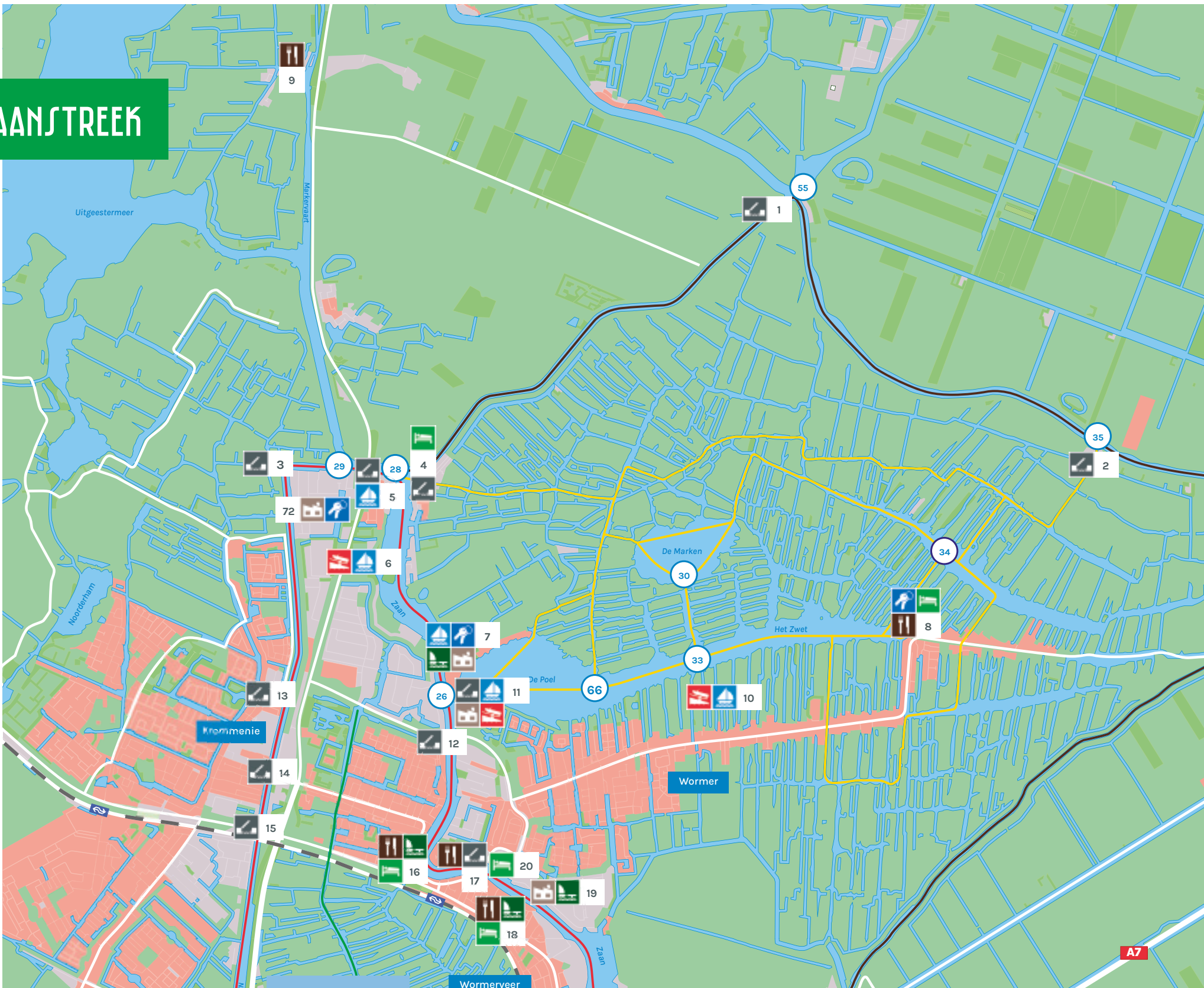

op een Hollandse ansichtkaart van lang geleden. Al varend passeer je molens De Schoolmeester en Het Prinsenhof. Onderweg kom je bovendien langs twee picknickplaatsen.

Schipper voor een dag: huur een boot

Heb je zelf geen boot en wil je toch graag de Zaanstreek vanaf het water ontdekken? Huur een sloep, kano, roeiboot, zeilboot, sup, kajak of zelfs een waterfiets. Neem een goed gevulde koelbox mee en varen maar! Met de handige app van het Sloepennetwerk (zie pagina 20) plan je eenvoudig een mooie vaarroute.

ZAANSTREEK

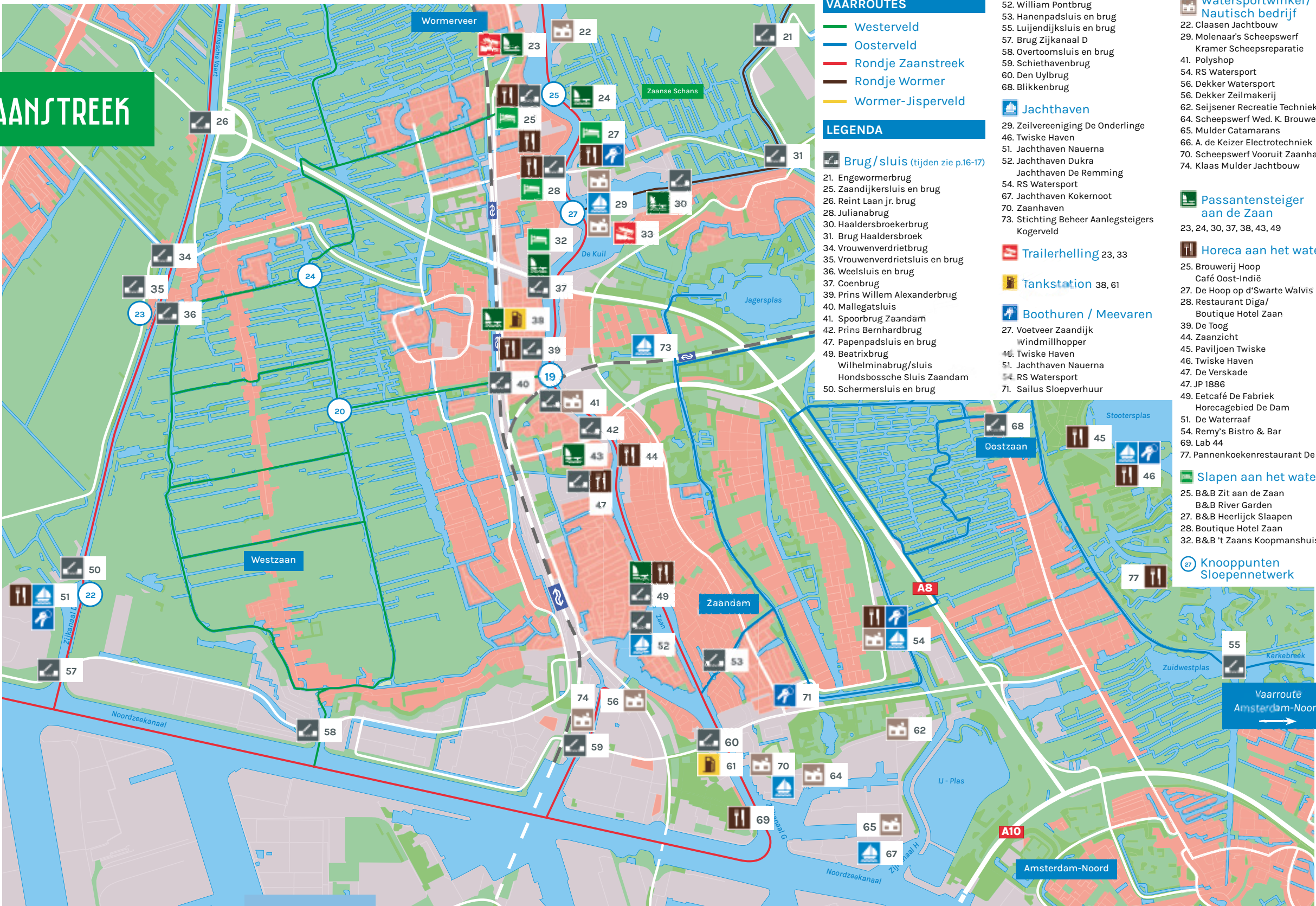
VAARROUTES

- Westerveld
- Oosterveld
- Rondje Zaanstreek
- Rondje Wormer
- Wormer-Jisperveld

LEGENDA

- Brug/sluis** (tijden zie p.16-17)
  1. Brug Spijkerboor
  2. Jispersluis en brug
  3. Woudaapsluis en ophaalbrug
  4. Boerensluis en brug
  5. Prinses Amaliabrug, Knollendam
  11. Poelsluis en brug
  12. Prins Clausbrug
  13. Noordersluis en brug
  14. Vaartbrug
  15. Provinciale bruggen en spoorbrug
  17. Zaanbrug
- Jachthaven**
  5. Jachthaven De Boeier
  - Jachthaven 't Swaantje
  - Jachthaven De Hennewerf
  6. Jachthaven Zaanlandse Zeil Vereniging
  7. Jachthaven Weromeri
  10. Wormer Watersport
  11. Bijdam Watersport
- Trailerhelling** 6, 10, 11
- Boothuren / Meevaren**
  7. Kanocentrum Arjan Bloem
  8. De Zwethoeve
  72. Zaanse Rederij
- Watersportwinkel/ Nautisch bedrijf**
  7. Kanocentrum Arjan Bloem
  11. Bijdam Watersport
  19. Wormer Watersport
  72. Krijgsman Watersport
  - De Zeilmakerij
- Passantensteiger aan de Zaan**
  - 7, 16, 18, 19
- Horeca aan het water**
  8. De Lepelaar
  9. Restaurant 't Kombof
  16. Hemels Wormerveer
  17. Grand Café Batavia 1894
  - Het Pannenkoekenschip
  18. Eetcafé Sman
- Slapen aan het water**
  4. B&B Humpy Dumpy
  8. B&B Het Lepelaarsnest
  16. B&B Boerentuinhuus
  18. B&B Hotel Sman
  20. B&B Saenliefde
- Knooppunten Sloepennetwerk**

ZAANSTREEK

VAARROUTES

- Westerveld
- Oosterveld
- Rondje Zaanstreek
- Rondje Wormer
- Wormer-Jisperveld

LEGENDA

Brug / sluis (tijden zie p.16-17)

- 21. Engewormerbrug
- 25. Zaandijkersluis en brug
- 26. Reint Laan jr. brug
- 28. Julianabrug
- 30. Haaldersbroekerbrug
- 31. Brug Haaldersbroek
- 34. Vrouwenverdrietbrug
- 35. Vrouwenverdrietsluis en brug
- 36. Weelsluis en brug
- 37. Coenbrug
- 39. Prins Willem Alexanderbrug
- 40. Mallegatsluis
- 41. Spoorbrug Zaandam
- 42. Prins Bernhardbrug
- 49. Beatrixbrug
- Wilhelminabrug/sluis
- Hondsbosche Sluis Zaandam
- 50. Schermersluis en brug

- 52. William Pontbrug
- 53. Hanenpadsluis en brug
- 55. Luidendijksluis en brug
- 57. Brug Zijkanaal D
- 58. Overtoomsluis en brug
- 59. Schiethavenbrug
- 60. Den Uylbrug
- 68. Blikkenbrug

Jachthaven

- 29. Zeilvereniging De Onderlinge
- 46. Twiske Haven
- 51. Jachthaven Nauerna
- 52. Jachthaven Dukra
- Jachthaven De Remming
- 54. RS Watersport
- 67. Jachthaven Kokernoot
- 70. Zaanhaven
- 73. Stichting Beheer Aanlegsteigers Kogerveld

Trailerhelling 23, 33

Tankstation 38, 61

Boothuren / Meevaren

- 27. Voetveer Zaandijk
- Windmillhopper
- 46. Twiske Haven
- 51. Jachthaven Nauerna
- 54. RS Watersport
- 71. Sailus Sloepverhuur

Watersportwinkel/ Nautisch bedrijf

- 22. Claassen Jachtbouw
- 29. Molenaar's Scheepswerf
- Kramer Scheepsreparatie
- 41. Polyshop
- 54. RS Watersport
- 56. Dekker Watersport
- 56. Dekker Zeilmakerij
- 62. Seijsener Recreatie Techniek
- 64. Scheepswerf Wed. K. Brouwer
- 65. Mulder Catamarans
- 66. A. de Keizer Electrotechniek
- 70. Scheepswerf Vooruit Zaanhaven
- 74. Klaas Mulder Jachtbouw

Passantensteiger aan de Zaan

- 23, 24, 30, 37, 38, 43, 49

Horeca aan het water

- 25. Brouwerij Hoop
- Café Oost-Indië
- 27. De Hoop op d'Swarte Walvis
- 28. Restaurant Diga/ Boutique Hotel Zaan
- 39. De Toog
- 44. Zaanzicht
- 45. Paviljoen Twiske
- 46. Twiske Haven
- 47. De Verskade
- 47. JP 1886
- 49. Eetcafé De Fabriek
- Horecagebied De Dam
- 51. De Waterraaf
- 54. Remy's Bistro & Bar
- 69. Lab 44
- 77. Pannenkoekenrestaurant De Appel

Slapen aan het water

- 25. B.&B Zit aan de Zaan
- B.&B River Garden
- 27. B.&B Heerlijk Slaapen
- 28. Boutique Hotel Zaan
- 32. B.&B 't Zaan Koopmanshuis

Knooppunten Sloepennetwerk

- 27

Vaarroute Amsterdam-Noord

BEDIENING SLUIZEN & BRUGGEN ZAA NSTREEK

zie de kaart p. 12-15 1

1 BRUG SPIJKERBOOR (WML)***

7,20m x 6m x 0,85m (LxBxH)
16 april t/m 15 oktober
Dagelijks 9.00-13.00 /
14.00-19.00 u
16 oktober t/m 15 april
geen bediening
06 10 96 86 13

2 JISPERSLUIS EN BRUG (HHNK)***

14 x 3,80m x 0,85m (LxBxD)
16 april t/m 15 oktober
9.00-13.00 / 14.00-19.00 u
16 oktober t/m 15 april
Maandag t/m vrijdag bij
daglicht: 06 30 23 26 56

3 WOUDAAPSLUIS EN BRUG (HHNK)***

11,27m x 3,80m x 2,35m (LxBxD)
06 51 57 13 86 / 06 25 03 23 96

4 BOERENSLUIS EN BRUG, OOST-KNOLLENDAM (HHNK)***

11,20m x 2,80m x 0,40m (LxBxD)
075 642 61 52 / 075 642 61 31

5 PR. AMALIABRUG, (PNH)*

VHF 20
0800 020 06 00
Vanaf 1 april t/m 31 oktober:
maandag t/m vrijdag wordt de brug
bediend van 6.00-22.00 u
Zaterdag van 7.00-20.00 u
Zondag 9.00-21.00 u
De recreatievaart kan met de
beroepsvaart 'meeliften'.

11 POELSLUIS EN BRUG (HHNK)***

20m x 4,55m x 1,10m (LxBxD)
16 april t/m 15 september
Maandag t/m vrijdag
10.00-14.00 / 15.00-20.00 u
Weekend en feestdagen
10.00-14.00 / 15.00-21.00 u
16 september t/m 15 oktober
Dagelijks 8.30-10.00 /
16.00-18.00 u
16 oktober t/m 15 april
Maandag t/m vrijdag bij
daglicht
06 51 42 70 25

12 PRINS CLAUSBRUG (ZNST)*

VHF 20

13 NOORDERSLUIS EN BRUG (HHNK)***

16m x 3,95m x 2,35m (LxBxD)
12 april t/m 15 oktober
10.00-13.00 / 14.00-18.00 u
Buiten deze tijden en periode een
afspraak maken:
06 53 36 51 06

14 VAARTBRUG, KROMMENIE (ZNST)**

VHF 78

15 SPOORBRUG KROMMENIE (ZNST)**

9m x 0,83m (B x H)
088 231 41 08

15 BRUG KROMMENIE (N203) (PNH)**

8m x 2,60m (B x H)
ma t/m vr: 09.33, 11.03, 12.03,
13.33, 15.33 u.
Weekend en feestdagen: 18.03 u. Op
aanvraag: extra bedientijd om 19.33
u: 0800 02 00 600***

17 ZAA NBRUG (GZ)*

VHF 20
Ma t/m vr 6.00-22.00 u
Zat 7.00-19.00 u
Zon 9.00-19.00 u

21 ENGEWORMERBRUG (GW)

5,40m x 3,50 m x 1,50 (LxBxH)

Wordt niet bediend.

25 ZAANDIJKERSLUIS EN BRUG***

20m x 4,40m x 2,15m (LxBxH)
15 april t/m 31 september
Weekenden en feestdagen:
9.00-17.45 u
Ma t/m vr: 06 53 35 72 87

26 REINT LAAN JR. BRUG (GZ)** , ***

VHF 78
9m x 5m (BxH)
Centrale Post Havenkantoor
Zaanstad

28 JULIANABRUG (GZ)*

VHF 20

30 HAALDEBSBROEKERBRUG (GZ) EN -SLUIS (HHNK)***

Brug: 5m x 1m (BxH)
06 33 46 55 52
Sluis: 06 37 12 57 45

31 BRUG HAALDEBSBROEK N515 (PNH)

5,97m x 2,7m (BxH)
Wordt niet bediend.

34 VROUWENVERDRIETBRUG (PHN)** , ***

Ophaalbrug: 9m x 2,80m (BxH)
1 april t/m 31 oktober
Ma t/m vr 9.00-16.30 u &
18.30-20.00 u
Weekend en feestdagen
9.00-19.00 u
1 nov t/m 31 maart
Ma t/m vr 9.00-16.30 /
18.30-20.00 u
Zat 9.00-19.00 u
Zon- en feestdagen 9.00-17.00 u

35 VROUWENVERDRIETSLUIS (HHNK) EN VOETDRAAIBRUG (GZ), ASSENDELFT***

21,40m x 4,10m x 2,80m (LxBxD)
19 april t/m 16 oktober
Dagelijks 9.00-11.00 /
17.00-19.00 u
16 oktober t/m 15 april
op afspraak
06 12 57 40 17

36 WEELSLUIS (HHNK) EN VOETDRAAIBRUG (GZ)***

18,50m x 4,30m x 2,25m (LxBxD)
Ma t/m vr 8.00 - 19.00 u
Weekend en feestdagen
8.30-10.00 / 17.00-19.00 u
06 83 02 79 14

37 COENBRUG (GZ)*

VHF 20

39 PRINS WILLEM ALEXANDERBRUG (GZ)*

VHF 20

40 MALLEGATSLUIS (HHNK)***

21,50m x 4,50m 2,50m (LxBxD)
1 mei t/m 1 oktober:
alleen zondagen van
10.00-18.00 u
2 oktober t/m 30 april gesloten.
06 23 26 18 67

41 SPOORBRUG ZAANDAM (GZ)*

VHF 20

42 PRINS BERNHARDBRUG (GZ)*

VHF 20

47 PAPANPADSLUIS (HHNK)***

Vaste brug (hoogte 1,70m)
26m x 5,20m x 2,35m (LxBxD)
Gehele jaar op maandag
t/m vrijdag
8.00-16.00 u
Zaterdag, zon- en feestdagen van
1 mei t/m 30 september
9.00-18.00 u
1 oktober t/m 30 april gesloten
06 20 53 14 85

49 WILHELMINASLUIS EN 2 BRUGGEN (GZ)*

VHF 81

49 HONDSBOSSCHE SLUIS (GZ)

Vaste bruggen 28m x 5,10m x
2,90m x 2m (LxBxHxD)
18 april t/m 14 september
Dagelijks 09.00-18.00 u.
15 september t/m 20 oktober
open vrijdag, zaterdag, zondag en
feestdagen van 09.00-18.00 u

50 SCHERMERSLUIS (HHNK) , BRUG (GZ) (SLUIS NAUERNA)**

29,5m x 5,65m x 2,70m x 2,40m
(LxBxHxD)
1 april t/m 31 oktober
Maandag t/m vrijdag
9.00-16.30 u
18.30-20.00 u
Weekend en feestdagen
9.00-19.00 u
06 10 65 47 09

52 WILLIAM PONTBRUG (GZ)

VHF 20

Zaterdag 07.00-19.00 uur
Zondag 09.00-19.00 uur

53 HANENPADSLUIS EN BRUG***

Vaste brug (hoogte 2,60m)
Sluis: 24m x 4,75m (LxD)
12 april t/m 16 oktober
Maandag t/m vrijdag
9.00-17.00 u
Zaterdag 9.00-11.00 u
Zon- en feestdagen 9.00-11.00 /
16.00-17.30 / 18.30-20.00 u
06 15 22 83 65

55 LUIENDIJKSLUIS (HHNK) EN -BRUG (GL)***

Zelfbedieningssluis:
17,5m x 4,2m (LxB)
16 april t/m 15 oktober
Dagelijks 8.00-20.00 u
Vanaf 16 oktober
Maandag t/m vrijdag
9.00-17.00 u
Brug (GL): 4,5m x 3,3m (LxB)
06 20 43 59 86

57 ZIJKANAAL D (GZ)*

VHF 78
Zaterdag 07.00-19.00 uur
Zondag 09.00-19.00 uur

58 OVERTOOMSLUIS***

18,4m x 4,25m x 2,63m x 2,23m
(LxBxHxD)
06 53 54 23 42

59 SCHIETHAVENBRUG (GZ)*

VHF 20
Zaterdag 07.00-19.00 uur
Zondag 09.00-19.00 uur

60 DEN UYLBRUG (GZ)*

VHF 20

* WILHELMINASLUIS EN BRUGGEN OVER DE ZAA N (ZNST)

Alle bruggen die Zaanstad bedient (*), worden van april t/m oktober over het algemeen bediend van maandag t/m vrijdag tussen 06:00-22:00 uur, zaterdagen 07:00-19:00 uur en zon-/feestdagen 09:00-19:00 uur.

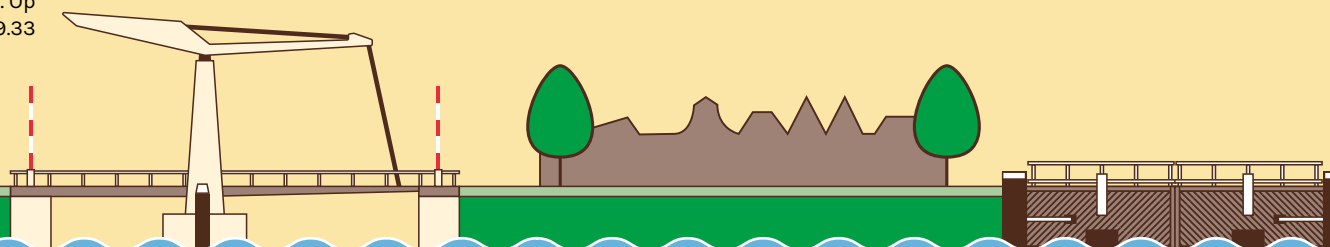
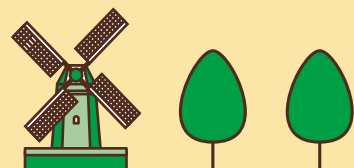
Bij de Wilhelminasluis geldt 30 minuten voor sluitingstijd aanmelden voor de laatste schutting.

Aanmelden middels marifoon, QR-code en drukknoppen. Er wordt NIET bedient of aanvragen gehonoreerd middels telefoon.

** NAUERNASCHE VAART

Bediening door Zaanstad. Een openingsverzoek is ook mogelijk direct bij de brugbeheerder per telefoon of drukknop. Ook is de Centrale Post brugbediening per marifoon bereikbaar via kanaal 78.

*** Minimaal 24 uur van tevoren aanvragen bij het vermelde telefoonnummer.

Krijgsman Watersport is dé specialist in sloepen en tenders.

Kom langs en laat je adviseren.
Onze showroom is op slechts 20 autominuten vanaf Amsterdam.

“Grootste voorraad van Nederland”

LIFESTYLE MARINE
CORSIVA
PRIMEUR
MAXX GRANDE
RIGA

PERSOONLIJK
Verzekerd van een persoonlijke benadering.

LOCATIE
Showroom van 10.000m² aan vaarwater.

MERKEN
Alle bekende merken op één adres.

NAUTISCHE ADRESSEN

WINKELS

Bijdam Watersport, Wormer 11
www.bijdam.nl
info@bijdam.nl

Leiman Boten, Oostzaan
www.leimanboten.nl
info@leimanboten.nl

Koo-Boten, Wormerveer
www.koo-boten.nl
info@koo-boten.nl

DEKKER WATERSPORT, ZAANDAM 56
www.dekkerwatersport.nl
info@dekkerwatersport.nl

RS Watersport, Oostzaan 54
www.rswatersport.nl
info@rswatersport.nl

Klaas Mulder, Zaandam 74
www.klaas-mulder.nl
info@klaas-mulder.nl

Mulder Catamarans, Zaandam 65
www.mulder-catamarans.nl
info@mulder-catamarans.nl

KRIJGSMAN WATERSPORT, WEST-KNOLLENDAM 72
www.krijgsmanwatersport.nl
info@krijgsmanwatersport.nl

Wormer Watersport, Wormer 10
www.wormerwatersport.nl
info@wormerwatersport.nl

Polishop, Zaandam 41
www.polishop.nl
info@polishop.nl

ZEILMAKERIJEN

Zaanse Zeilmakerij, Zaandam 62
www.zaansezeilmakerij.nl
info@zaansezeilmakerij.nl

De Zeilerij, Zaandam 72
www.dezeilerij.nl
info@dezeilerij.nl

Dekker Zeilmakerij, Zaandam 56
www.dekkerzeilmakerij.nl
info@dekkerzeilmakerij.nl

SCHEEPSWERVEN, STALLING & ONDERHOUD

Scheepswerf wed. K. Brouwer, Zaandam 64
www.scheepswerfbrouwer.nl
info@scheepswerfbrouwer.nl

Zaanhaven, Zaandam 70
www.zaanhaven.nl
info@zaanhaven.nl

Amsterdam Yacht Service, Zaandam 70
www.amsterdamyachtservice.com
info@amsterdamyachtservice.com

Bijdam Watersport, Wormer 11
www.bijdam.nl
info@bijdam.nl

't Swaentje, Wormer 11
www.swaentje.com
info@swaentje.com

Kramer Scheepsreparatie en Machinefabriek, Zaandam 29
www.kramer-zaandam.nl
info@kramer-zaandam.nl

Klaas Mulder, Zaandam 74
www.klaas-mulder.nl
info@klaas-mulder.nl

SCHEEPSERVICE & TIMMERBEDRIJVEN

Zegersboats
www.zegersfaraday.nl
info@zegersfaraday.nl

Eekels, Zaandam 65
www.eekels.com
info@eekels.com

Bootzorg Jachtservice, Zaandam
www.bootzorg.nl
info@bootzorg.nl

LEVERANCIERS

Seijsener Recreatietechniek, Zaandam 62
www.seijsener.nl
info@seijsener.nl

Havenhout, Zaandam
www.havenhout.nl
verkoop@havenhout.nl

Steigerstad, Wormerveer
www.steigerstad.nl
info@steigerstad.nl

ETEN & DRINKEN A/H WATER

Twiske Haven, Oostzaan 46
www.twiskehaven.nl
info@twiskehaven.nl

De Woude restaurant eetcafé, De Woude 9
www.restaurantdewoude.nl
info@restaurantdewoude.nl

Restaurant 't Kombof, De Woude 9
www.kombof.nl
info@kombof.nl

Batavia 1894, Wormer 17
www.batavia1894.nl
info@batavia1894.nl

Restaurant Diga / Boutiquehotel Zaan, Zaandijk 28
www.boutiquehotelzaan.com
info@boutiquehotelzaan.com

De Lepelaar, Jisp 8
www.delepelaarjisp.nl
info@delepelaarjisp.nl

Café Sman, Wormerveer 18
www.cafesman.nl
info@cafesman.nl

Het Pannenkoekenschip, Wormerveer 17
www.pannekoekschipwormerveer.nl

De Toog Eetcafé, Koog a/d Zaan 39
www.eetcafedetoog.nl
info@eetcafedetoog.nl

Lab 44, Zaandam 69
www.lab-44.nl
reserveringen@lab-44.nl

Remy's Bistro & Bar, Oostzaan 54
www.remysbistro.nl
info@remysbistro.nl

Zaanse Pannenkoekenpaleis, Zaandam 49
www.zaansepannenkoekenpaleis.nl
info@zaansepannenkoekenpaleis.nl

Pannenkoekenrestaurant De Appel, Oostzaan 77
www.pannenkoekdeappel.nl
info@pannenkoekdeappel.nl

Paviljoen Twiske, Oostzaan 45
www.paviljoentwiske.nl
info@paviljoentwiske.nl

SLAPEN A/H WATER

B&B 't Zaanse Koopmanshuis Anno 1694, Koog a/d Zaan 32
www.zaansekoopmanshuis.nl
info@zaansekoopmanshuis.nl

De Hoop op d'Swarte walvis, Zaanse schans 27
www.dewalvis.nl
info@dewalvis.nl

Café Sman, Wormerveer 18
www.cafesman.nl
info@cafesman.nl

B&B Het Lepelaarsnest, Jisp 8
www.delepelaarjisp.nl
info@delepelaarjisp.nl

B&B River Garden, Zaandijk 25
www.rivergarden.nl
info@rivergarden.nl

B&B Zit aan de Zaan, Zaandijk 25
www.zitaandezaan.nl
info@zitaandezaan.nl

B&B boerentuinhuys, Wormerveer 16
www.boerentuinhuys.nl

B&B Heerlijk Slaapen, Zaanse Schans 27
heerlijkslaapen@gmail.com

TROUWLOCATIES A/H WATER

Raadhuis Zaandijk 27
www.raadhuiszaandijk.nl
info@dewalvis.nl

Zaansche molen, Zaandam 27
www.zaanschemolen.nl
info@zaanschemolen.nl

VAARCURSUSSEN

Zaanlandsche Zeil Vereniging, Westknollendam 6
www.zzv-watersport.nl

Zeilvereniging De Onderlinge, Zaandam 29
www.zvdeonderlinge.nl
info@zvdeonderlinge.nl

Vaar- & Waterskischool Ad Kraakman, Oostzaan
www.vaarschool.nl
info@vaarschool.nl

JACHTHAVENS

Jachthaven Dukra, Zaandam 52
www.jachthavendukra.nl
info@jachthavendukra.nl

Zaanlandsche Zeil Vereniging, Westknollendam 6
www.zzv-watersport.nl

Watersportvereniging De Remming, Zaandam 52
www.wsv-de-remming.nl
deremming@kpnmail.nl

RS Watersport, Oostzaan 54
www.rswatersport.nl
info@rswatersport.nl

Jachthaven Kokernoot, Zaandam 67
maxkokernoot@gmail.com

Twiske Haven, Oostzaan 46
www.twiskehaven.nl
info@twiskehaven.nl

Jachthaven Nauerna, Assendelft 51
www.jachthavennauerna.nl
info@jachthavennauerna.nl

Stichting Beheer Aanlegsteigers Kogerveld 73
www.sbak.nl

Zeilvereniging De Onderlinge, Zaandam 29
www.zvdeonderlinge.nl
info@zvdeonderlinge.nl

BOOTHUREN & MEEVAREN

Twiske Haven, Oostzaan 46
www.twiskehaven.nl
info@twiskehaven.nl

Zaanse Sloep, Assendelft 51
www.zaanse-sloep.nl
info@jachthavennauerna.nl

Poelboerderij, Wormer 11
bezoekerscentrumpoelboerderij.nl
bezoekerscentrum@poelboerderij.nl

Windmillhopper, Zaanse Schans 27
www.windmillhopper.nl
info@windmillhopper.nl

De Zwethoeve, Jisp 8
www.zwethoeve.nl

Voetveer Zaandijk, Zaandijk 27
www.voetveerzaandijk.nl

Zaanse Rederij, Oost-Knollendam 72
www.zaanse-rederij.nl
info@zaanse-rederij.nl

Koeman Express, Oostzaan 78
fam.koeman@kpnmail.nl

BUNKERSTATIONS

Bunkerstation Van Megen, Zaandam 61
www.antonvanmegen.com
info@antonvanmegen.nl

Sailus sloepverhuur 71
www.ariadneaandezaan.nl
ariadneaandezaan@gmail.com

RS Watersport, Oostzaan 54
www.rswatersport.nl
info@rswatersport.nl

Kanocentrum Arjan Bloem, Wormer 7
www.kajak.nl
info@kajak.nl

DE ZEILERIJ

VOOR VAKKUNDIG WERK

Reparatie en nieuw:

Jachtzeilen	Dekzeil	Huik
Buiskap	Voortent	Spatzeilen
Rokon	Luifel	Kussens

Bel even van tevoren 06 50 276 893

Fabriekweg 1 • 1525 RB Westknollendam
WWW.DEZEILERIJ.NL

KOM LANGS IN ONZE NIEUWE SHOWROOM

Ontdek een veelzijdig aanbod boten, sloepen en RIB's en laat u adviseren door onze specialisten. Een proefvaart is mogelijk.

MERCURY

QUICKSILVER

GIANT

LARIBAC

BATAVIA

Canalli

Pieterman

Zuiddijk 412, 1505 HE Zaandam

www.zaanhaven.nl

OPTIMIST ON TOUR 2026

Maak kennis met watersport op de Zaanse Schans!

Van woensdag 17 juni t/m zaterdag 20 juni 2026 meert Optimist on Tour voor de 10e keer aan bij de Zaanse Schans. Vier dagen lang kunnen Zaanse kinderen gratis kennismaken met watersporten zoals zeilen, suppen en kanovaren op een van de mooiste plekjes van Nederland.

Optimist on Tour is een initiatief van het Watersportverbond en wordt op de Zaanse Schans georganiseerd in samenwerking met Stichting Stad aan de Zaan en Zeilvereniging De Onderlinge uit Zaandam. Kinderen krijgen van ervaren instructeurs zeilles in een Optimist. Deze kleine eenpersoons zeilboot is ideaal om de eerste stappen in het zeilen te leren. Natuurlijk gaan alle kinderen het water op om zelf aan het roer van een Optimist te zitten.

Voor kinderen t/m 12 jaar met zwemdiploma A

Optimist on Tour is voor kinderen uit groep 5 t/m 8. Onder schooltijd doen de groepen 5 en 6 van Zaanse basisscholen mee. Na schooltijd en op zaterdag de hele dag kunnen alle kinderen t/m 12 jaar met zwemdiploma A meedoen. Meedoen is gratis. Inschrijven kan via www.optimistontour.nl.

De Rivierstroomtafel en het Waterlab: spelen en ontdekken

Over de kracht van water en wind is veel te vertellen. In het Waterlab gaan kinderen zelf aan de slag met allerlei leuke proefjes en experimenten. De Rivierstroomtafel is een interactieve zandtafel van Rijkswaterstaat die laat zien hoe rivieren werken. Kinderen ontdekken hoe een rivier ontstaat en gaan aan de slag met allerlei leuke spellen. Want hoe houd je de rivier bevaarbaar en hoe zorg je voor droge voeten in de omgeving van de rivier?

Verder met zeilen na Optimist on Tour? Gratis zeilles bij Zaanse zeilverenigingen!

Alle kinderen die na Optimist on Tour nog een keer willen zeilen, krijgen een gratis proefles bij een Zaanse watersportvereniging of vaarschool. Bij deze verenigingen kun je altijd een boot lenen, je hebt dus geen eigen boot nodig.

INFORMATIE & INSCHRIJVEN OPTIMIST ON TOUR OP DE ZAAANSE SCHANS

www.optimistontour.nl

ZAAANSE WATERSPORTVERENIGINGEN

www.zvdeonderlinge.nl

www.zzv-watersport.nl

www.watersportverenigingwormer.nl

www.zeilschooluitgeest.nl

www.zwvu.nl

SLOEPENNETWERK

*Varen langs de mooiste plekken
van Noord-Holland*

Het bekende en succesvolle fietsknooppuntennetwerk is de inspiratiebron voor het huidige Sloepen netwerk: een handig systeem waarmee je met behulp van vaarknooppunten heel makkelijk zelf een mooie vaarroute uitstippelt of een bestaande route kiest. Op www.sloepen.netwerk.nl en in de gratis Sloepen netwerk app en op vind je maar liefst 1.300 kilometer ononderbroken vaarknooppunten langs de mooiste plekjes in Noord-Holland.

Overall is aan gedacht om het je zo makkelijk mogelijk te maken. Bij het invoeren van de knooppunten zie je direct de lengte en duur van je gekozen vaarroute. Er wordt rekening gehouden met waterdieptes en ook doorvaarthoogtes worden vermeld. Tijdens je vaartocht is het knooppuntennetwerk met duidelijke bewegwijzering te volgen, ondersteund met (digitale) routekaarten. Met de gratis app kun je ook onderweg je vaarroute bepalen of tussentijds aanpassen.

Knooppunten in de Zaanstreek

Ook in de Zaanstreek kun je mooie vaartochten maken zoals door de bijzondere veenweidegebieden en op de Zaan. Er is zelfs een speciale Zaanse sloepenroute vanaf het Uitgeestermeer naar de Zaanse Schans en

terug. Deze route duurt ongeveer vier uur. Wil je een keer een ander vaargebied ontdekken vanuit de Zaanstreek? Ook dat kan, want dankzij het uitgebreide knooppuntennetwerk is er vanuit de Zaanstreek een goede aansluiting met de omliggende regio. Alle Zaanse vaarknooppunten staan vermeld op de vaarroutekaart in het hart van dit magazine.

Plan je vaarroute

Ieder jaar wordt het Sloepen netwerk uitgebreid met nieuwe knooppunten. In de app worden ook bezienswaardigheden vermeld die je onderweg kunt bezoeken. En om een dagje op het water nog leuker te maken zijn de routes voorzien van horecamogelijkheden.

Heb je zelf geen boot? Op het Sloepen netwerk vind je verhuurbedrijven met boten in allerlei soorten en maten.

Openbare aanlegplaatsen: landvasten

Bij veel aanlegplaatsen langs het water hangt een bordje met 'verboden af te meren' of 'privé-steiger'. In Waterland zijn er nu verschillende openbare aanlegplaatsen die duidelijk te herkennen zijn aan de blauw-witte borden met 'landvast' erop. Leg hier dus je boot aan voor een gezellige picknick of het maken van een wandelingetje.

Het afgelopen jaar heeft Twiske-Waterland het netwerk van landvasten in Laag Holland uitgebreid met aanlegplaatsen voor sloepen, kano's en SUP's. In de Purmerringvaart kwam een drijvende steiger en in het Ilperveld zijn drie steigers vernieuwd. Deze nieuwe landvasten bieden veilige en rustgevende uitstapplaatsen in de natuur. Dankzij duidelijke bebording en opname in het Sloepen netwerk zijn de aanlegplaatsen beter vindbaar."

Aan de hand van het sloepen netwerk plan je eenvoudig een leuke vaarroute.

De langste aaneenschakeling vaarroutes in Noord-Holland. Met maar liefst 1.300 kilometer aan ononderbroken vaarroutes door Noord-Holland en Zuid-Holland wordt er continu geïnvesteerd in het Sloepen netwerk. Nieuwe vaargebieden worden toegankelijk gemaakt door onder andere het op diepte brengen van vaarwegen, het verhogen van bruggen en het verwijderen van dammen.

Het Sloepen netwerk is een initiatief en doorlopende samenwerking van de provincies, gemeentes, recreatie- en waterschappen in Noord- en Zuid-Holland.

INFO SLOEPENNETWERK:

www.sloepen.netwerk.nl

www.twiske-waterland.nl

www.alkmaarder-enuitgeestermeer.nl

WORMERLAND

Ontdek het Wormer- en Jisperveld!

Ga op avontuur in het Wormer- en Jisperveld, het grootste aaneengesloten veenweidegebied van West-Europa. Honderden kleine (w) eilandjes, omringd door rietkragen en smalle slootjes, maken dit een bijzonder landschap. Deze waterrijke natuur is dé plek voor talloze weidevogels en zeldzame planten. Stap uit en verken deze mooie omgeving te voet, op de fiets, in een kano of op een SUP!

Scan de QR-code en ontdek de mooiste routes en leuke bezienswaardigheden in Wormerland. Van wandelen en fietsen tot varen door het veenweidegebied: kies je favoriete uitje en ga op pad. Je raakt niet uitgekeken in dit bijzondere gebied.

De Poelboerderij: start je avontuur

Trap je dag af bij de Poelboerderij, waar een bezoekerscentrum, een vogelkijkhut, het veenweidepark De Trickel en een waterspeelplaats op je liggen te wachten. Karakteristieke weidemolentjes kleuren het landschap en vertellen het verhaal van de eeuwenlange strijd tegen het water. De Poelboerderij organiseert regelmatig excursies, zoals vaartochten met een gids.

Ook starten hier fijne wandel- en fietsroutes, bijvoorbeeld langs de Veerdijk aan de Zaan, waar historische pakhuizen en nog werkende fabrieken het industriële verleden van de streek tot leven brengen. Strijk onderweg neer bij Batavia1894 voor iets lekkers of steek de Zaan over naar gezellige winkeltjes.

OOSTZAAN

Oostzanerveld en Het Twiske: groen vlak bij de stad

Vlakbij ligt nog zo'n mooie plek: Het Twiske. Dit Natura 2000-gebied is perfect voor natuurliefhebbers, wandelaars, fietsers en watersporters. Het hele jaar door kun je hier zwemmen, zeilen, surfen, suppen en kanoën. Ook is er een spannend onderwaterduikpark voor zowel beginnende als ervaren duikers. Blijf je liever op het droge? Er zijn volop wandelroutes, bijvoorbeeld langs de indrukwekkende Twiskemolen. Kinderen leven zich uit in de Avonturenspeelplaats of het Klimpark, met uitdagende routes hoog tussen de bomen. Sluit je dag af met een pannenkoek bij De Appel, een favoriet voor jong en oud.

Oostzaan: tussen groen en water

Het lintdorp Oostzaan, omringd door het Oostzanerveld en Het Twiske, is een fijne plek om te ontspannen. Groene weilanden, water en sfeervolle dorpsgezichten zorgen voor een heerlijk dagje weg.

Of je nu wilt varen, suppen, wandelen of gewoon neerstrijkt op een terras aan het water: het Wormer- en Jisperveld, Het Twiske en Oostzaan hebben voor iedereen iets te bieden!

KANOROUTES EN SUP-AVONTUREN

Het water op is misschien wel de leukste manier om het Wormer- en Jisperveld te beleven. Zin om nog verder te ontdekken? Vanuit Kanocentrum Arjan Bloem in Wormer of de Zwethoeve in Jisp huur je makkelijk een kano of SUP en peddel je door de vele slootjes en langs groene rietkragen. Via het kanonetwerk bepaal je zelf je route. Onderweg geniet je van rust, natuur, weidevogels en de iconische weidemolentjes die nog altijd helpen bij de waterregulering. Je vindt de kanoroute bij de Zaanstore, de VVV winkel op het Stadhuisplein in Zaandam.

In het hart van Noord-Holland

Alles voor je boot onder één dak

- ONDERHOUD
- REPARATIE
- STALLING
- WATERSPORTWINKEL

Bijdam watersport

Veerdijk 103 • 1531 MB Wormer • Tel. 075-628 1565

info@bijdam.nl • www.bijdam.nl

Op zoek naar een mooie ligplaats voor uw boot?

Of huur een sloep bij de Zaansesloep.nl

Jachthaven Nauerna...
the Place to Be!

www.jachthavennauerna.nl | www.zaansesloep.nl

SHIP & TRENDY

COMFORTABEL ZITKUSSEN

De Comfort Seat is een handig zitkussen dat zorgt voor extra comfort, waar je ook bent. Het kussen geeft fijne steun, zodat je ook tijdens het varen lekker zit. Dankzij het slimme scharniersysteem zet je de rugleuning eenvoudig in verschillende standen, zonder dat je het kussen ergens tegenaan hoeft te zetten. Het zitkussen is ook heel praktisch in gebruik: de stof is waterafstotend, schimmelwerend en blijft mooi van kleur. En je gebruikt hem niet alleen aan boord maar ook op het strand, bij het zwembad of op de camping.

www.dekkerwatersport.nl

€ 96.⁵⁰

WATERPROOF BOOTKUSSENS

Deze stijlvolle bootkussens zijn gemaakt voor zorgeloze dagen op het water. Ze zijn waterafstotend, robuust en bestand tegen intensief gebruik aan boord. De kussens zijn verkrijgbaar in verschillende kleuren, prints en formaten, zodat er altijd een variant is die bij jouw boot past.

www.wormerwatersport.nl

v.a. € 49.⁹⁵

DE ZAA NSTREEK OP EEN KUSSEN

Op dit unieke Kaartkussen staat een mooie print van de officiële ANWB-waterkaart van Zaanstad. Het kussen is speciaal gemaakt voor gebruik aan boord en is daarom waterdicht en bestand tegen een stootje. Op zoek naar een ander vaargebied? Er zijn Kaartkussens met waterkaarten van heel Nederland verkrijgbaar.

www.dekkerwatersport.nl

€ 49.⁹⁵

ARMSTEUN MET BEKERHOUDERS

Een kop koffie, een goed glas wijn of een lekker verfrissend drankje: tijdens het varen blijft alles stevig op z'n plek dankzij de geïntegreerde RVS-bekerhouders in dit praktische en stijlvolle armkussen. De armsteunen zijn bekleed met hoogwaardig kunstleer dat slijtvast is en bestand tegen UV-straling en zeewater. Verkrijgbaar in verschillende kleuren, met of zonder opdruk.

www.krijgsmanwatersport.nl € 199.⁰⁰

VAREN EN AFMEREN IN ZAA NSTAD

veilig en zorgeloos vaarplezier voor iedereen!

De Zaanstreek is een vaarparadijs! Of je nu rustig door de polders vaart of een tochtje maakt over de Zaan, iedereen geniet hier op het water. En hoe meer mensen weten hoe het werkt op en rond het water, hoe leuker het is. Daarom zetten we de vaar- en afmeerregels voor je op een rij.

Varen doe je zo

~ **Houd altijd rechts aan:** net als op de weg vaar je zoveel mogelijk aan de rechterkant (stuurboord). Zo houd je het overzichtelijk en veilig.

~ **Snelheid maakt het verschil:** In de polders zoals de Jagersplas, het Westzijderveld, de Woudpolder, op de Gouw en op de Zaan in de Zaanbocht is dit maximaal 6 km/u. Ook op het Zwet, de Poel, de Marken en het Wormeren Jisperveld geldt een maximaal snelheid van 6 km/u. Bij Oost-Knollendam, West-Knollendam en de Nauernasche Vaart is dit 9 km/u. Op de rest van de Zaan mag je iets harder en geldt een maximum snelheid van 12 km/u. Check vooraf even waar je vaart en pas je snelheid aan. Zo voorkom je vervelende golfslag voor andere waterliefhebbers en de flora en fauna.

~ **Groot gaat voor klein:** grote schepen hebben minder zicht en zijn minder wendbaar. Geef ze de ruimte. Kleine boten onder de 20 meter geven altijd voorrang aan grote schepen.

~ **Geef een kleine motorboot voorrang:** Tenzij je spierkracht gebruikt (zoals roeien).

~ **Nuchter het water op:** geniet gerust van een drankje aan wal, maar als je stuurt, blijf dan nuchter. De regels voor alcohol zijn op het water precies hetzelfde als op de weg.

~ **Kan je boot sneller dan 20 km/u?** Dan ben

je officieel een snelle motorboot en gelden speciale regels. Dat betekent dat de bestuurder minimaal 18 jaar is, een vaarbewijs heeft, de boot een registratiebewijs (Y-nummer) heeft en dat er aan boord een dode-manskoord en een brandblusser is én dat er reddingsvesten zijn voor iedere opvarende. Hiervoor kun je terecht in een watersportwinkel.

~ **Jonge kapiteins opgelet!** Vanaf 12 jaar mag je een kleine open motorboot besturen (korter dan 7 meter), zolang je niet harder dan 13 km/u vaart.

~ **Afmeren in Zaanstad?** Prima! Maar wel met respect voor de omgeving en bewoners.

Aanleggen doe je zo

~ **Woonboten en bruggen zijn geen aanlegplekken:** daar leg je dus niet aan. Ook bruggen, bomen of lantaarnpalen zijn geen aanlegplekken. Gebruik de daarvoor bestemde bolders op de kade.

~ **Trappetjes, haakjes of steigers zelf aanbrengen?** Niet zelf gaan klussen aan de kade. Dat is niet toegestaan.

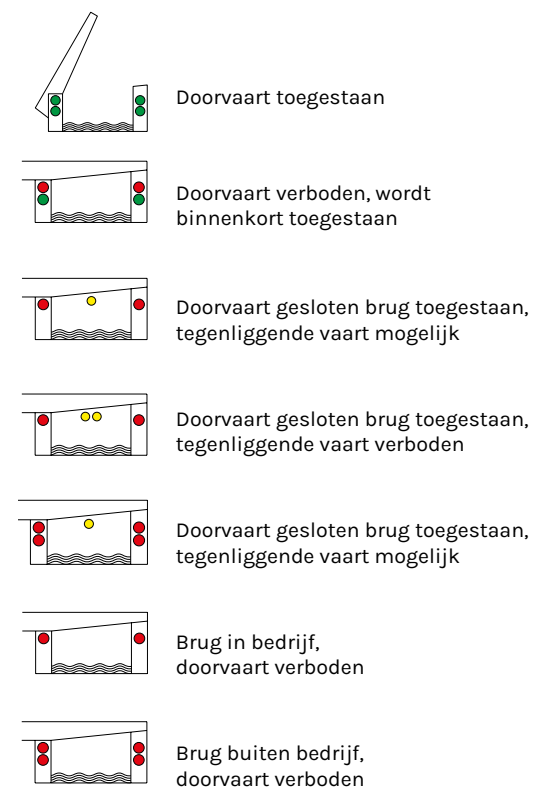
~ **Wil je toch iets aanleggen?** Vraag dan een vergunning aan. Zo houden we het water veilig en netjes voor iedereen.

~ **Zorg goed voor je boot en de kade:** gebruik stootwillen (fenders) om schade te voorkomen en leg je boot stevig vast met goed touwwerk aan de voor- én achterkant.

~ **Er zijn speciale plekken waar je mag afmeren:** op deze pleisterplaatsen mag je tot maximaal 3 dagen liggen, met een totaal van 9 dagen in de hele stad.

~ **Rondvaartboten hebben voorrang bij hun stek:** zie je een plek waar rondvaartboten komen? Laat die altijd vrij.

Dit zeggen de bruglichten

Dit zeggen de borden

MEER INFORMATIE
www.zaanstad.nl,
zoek op 'havens en
vaarwegen'.

COLOFON

Ervaar de Zaanstreek is een uitgave van LasooyDesign i.s.m. Stichting Marketing Zaanstreek.
Het magazine verschijnt jaarlijks en wordt verspreid bij nautische bedrijven, watersportverenigingen en -winkels, sluisen, horeca en B&B's aan het water in de Zaanstreek.
Aan de inhoud van de informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Uitgavedatum
Mei 2026.

Vormgeving
LassooyDesign, Wormerveer.

Tekst

Ellen Groenveld, Onno Lassooy.

Fotografie

Menke Wuthrich, Liza Hollingsworth, Mike Bink fotografie, Floris Krelage, Watersportverbond, Recreatie Noord Holland.
Coverfoto: Simone Spakman.

CONTACT

Heb je vragen over of suggesties over de Zaanstreek? Mail naar info@zaans.nl of neem contact op met één van onze medewerkers via **075 - 747 0009**.
Stichting Marketing Zaanstreek